

UNIVERZITA PARDUBICE

FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2023

Kamila Kohoutová

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Vybrané ukazatele vývoje státního zastupitelství v ČR
Bakalářská práce

2023

Kamila Kohoutová

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Kamila Kohoutová**
Osobní číslo: **E20173**
Studijní program: **B0488A050001 Hospodářská politika a veřejná správa**
Specializace: **Veřejná ekonomika a správa**
Téma práce: **Vybrané ukazatele vývoje státního zastupitelství v ČR**
Zadávací katedra: **Ústav správních a sociálních věd**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je analyzovat vybrané personální a ekonomické aspekty činnosti státního zastupitelství. V práci bude provedena deskripce historického vývoje a současného fungování státního zastupitelství v České republice. V práci bude provedena syntéza zjištěných poznatků se zaměřením na personální a ekonomickou stránku činnosti státního zastupitelství.

Osnova:

- Historie prokuratury na území ČR.
- Struktura státního zastupitelství dnes.
- Státní zástupci a jejich postavení
- Personální stránka státních zastupitelství.
- Rozpočet NSZ v letech 2010 –2020.

Rozsah pracovní zprávy: **35 stran**
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- DŘÍMAL, Jaroslav. Královský prokurátor a jeho úřad do roku 1745. Dřimal, Jaroslav. *Sborník archioních prací*. 19, (1969) s. 348-385
- FLEGL, Vladimír. ÚSTAV STÁTNÍ SPRÁVY. *Československá justice a prokuratura: 1945-1978*. Praha: Ústav státní správy, 1979.
- KUCHTA, Josef a Karel SCHELLE. *Historie a současnost státního zastupitelství*. Brno: Masarykova universita, 1994. ISBN 80-210-1044-4.
- KUCHTA, Josef a Karel SCHELLE. *Státní zastupitelství*. Zlín: Živa, 1994. ISBN 80-901745-3-1.
- LATA, Jan a Jiří PAVLÍK. *Přehled judikatury ve věcech státního zastupitelství a státních zástupců*. Praha: Wolters Kluwer, a. s, 2015. ISBN 978-80-7478-779-9.
- ROSÚLEK, Adéla. *20 případů státního zástupce na okrese*. Praha: Wolters Kluwer, 2021. ISBN 978-80-7552-657-1.
- TUREK, Adolf. Státní zastupitelství v českých zemích v letech 1850-1949. *Sborník archioních prací*. Praha : Archivní správa Ministerstva vnitra Roč. 9, č. 2 (1959), s. 106-159.
- ZÍTEK, Adam a Jaroslav PAŽOUT. *Lexikon nejvyšších představitelů československé justice a prokuratury v letech 1948-1989*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2019. ISBN 978-80-88292-36-4.

Vedoucí bakalářské práce: **JUDr. Martin Šmíd, Ph.D.**
Ústav správních a sociálních věd

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2022**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2023**

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

L.S.

doc. Ing. Jan Černožský, Ph.D. v.r.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. září 2022

Prohlašuji:

Práci s názvem Vybrané ukazatele vývoje státního zastupitelství v ČR jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 24. 4. 2023

Kamila Kohoutová v. r.

PODĚKOVÁNÍ

Chtěla bych poděkovat svému vedoucímu bakalářské práce JUDr. Martinu Šmídovi, Ph.D. za odborné vedení, za pomoc a rady při zpracování této práce.

ANOTACE

Cílem této práce je analyzovat vybrané personální a ekonomické aspekty činnosti státního zastupitelství v průběhu dekády. V práci bude provedena deskripce historického vývoje od prvopočátku tohoto institutu prostřednictvím královského prokurátora až po současné fungování státního zastupitelství v České republice. V práci bude provedena syntéza zjištěných poznatků se zaměřením na personální a ekonomickou stránku činnosti státního zastupitelství.

KLÍČOVÁ SLOVA

stát, obžaloba, státní zastupitelství, prokuratura, Česká republika, státní zástupce, veřejná žaloba, Nejvyšší státní zastupitelství, nejvyšší státní zástupce

TITLE

Selected indicators of the development of the public prosecutor's office in the Czech Republic

ANNOTATION

This work aims to analyze selected personnel and economic aspects of activities of the public prosecutor's office during the decade. The thesis describes the historical development from the beginning of this institute through the royal prosecutor to the current functioning of the public prosecutor's office in the Czech Republic. The work synthesizes the findings with a focus on the personnel and economic aspects of the activities of the public prosecutor's office.

KEYWORDS

state, indictment, public prosecutor's office, Czech Republic, public prosecutor, public prosecution, Prosecutor General's Office, Prosecutor General

OBSAH

SEZNAM ILUSTRACÍ A TABULEK.....	10
SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK	11
ÚVOD.....	12
1 HISTORICKÝ VÝVOJ	13
1.1 Období počátku.....	13
1.2 Období od roku 1527	15
1.3 Období od roku 1620	17
1.4 Období od roku 1850	19
1.5 Období od roku 1897	20
1.6 Období od roku 1956	24
2 STRUKTURA STÁTNÍHO ZASTUPITELSTVÍ.....	26
2.1 Formování od roku 1994.....	26
2.2 Právní úprava	26
2.3 Působnost SZ	27
2.4 Soustava státních zastupitelství	27
2.5 Nejvyšší státní zastupitelství.....	28
2.5.1 Nejvyšší státní zástupce	29
2.5.2 Oprávnění nejvyššího státního zástupce	30
2.5.3 Náměstci nejvyššího státního zástupce.....	31
3 STÁTNÍ ZÁSTUPCI	32
3.1 Ustanovování státních zástupců.....	32
3.1.1 Podmínky ke jmenování	32
3.1.2 Jmenování	33
3.1.3 Pracovní poměr	33
3.1.4 Zánik funkce	34
3.2 Povinnosti státních zástupců	34
3.2.1 Mlčenlivost	35
3.3 Odpovědnost státních zástupců.....	35
3.4 Etický kodex	36

3.5 Platové poměry	36
3.6 Asistenti a právní čekatelé	37
3.6.1 Čekatelská praxe	37
4 PERSONÁLNÍ ASPEKT NSZ	39
4.1 Personální zajištění výkonu působnosti NSZ	39
4.2 Obsazenost pozic státními zástupci NSZ	42
4.3 Platy státních zástupců NSZ	43
4.3.1 Reálný růst platové základny	45
5 FINANČNÍ ASPEKT NSZ	46
5.1 Rozpočet NSZ v letech 2010 – 2020	46
5.2 Rozpočet v přepočtu na HDP	46
5.3 Financování Ministerstvem spravedlnosti	48
5.4 Výdaje na platy a související výdaje NSZ	50
5.4.1 Výdaje na platy státních zástupců NSZ	52
5.4.2 Výdaje na platy ostatních zaměstnanců NSZ	52
6 SHRNU TÍ ANALÝZY	54
ZÁVĚR	55
POUŽITÁ LITERATURA	57
SEZNAM PŘÍLOH	60

SEZNAM ILUSTRACÍ A TABULEK

Obrázek 1: Ostatní zaměstnanci	40
Obrázek 2: Podíl státních zástupců NSZ z celkového počtu státních zástupců v ČR	41
Obrázek 3: Obsazenost pozic státními zástupci NSZ	42
Obrázek 4: Výše platové základny v průběhu let	44
Obrázek 5: Výdaje na platy zaměstnanců NSZ (v tis. Kč)	50
Obrázek 6: Výdaje na platy zaměstnanců NSZ v % z celkových výdajů NSZ	51
Tabulka 1: Rozložení zaměstnanců NSZ	39
Tabulka 2: Podíl státních zástupců NSZ z celkového počtu státních zástupců v ČR	41
Tabulka 3: Státní zástupci NSZ na 100 tis. obyvatel	42
Tabulka 4: Obsazenost pozic NSZ	43
Tabulka 5: Platové koeficienty státních zástupců NSZ	43
Tabulka 6: Platová základna v letech 2011 – 2020	44
Tabulka 7: Reálný růst platové základny	45
Tabulka 8: Rozpočet NSZ (v tis. Kč)	46
Tabulka 9: Přepočet výdajů MS na HDP	47
Tabulka 10: Přepočet výdajů soustavy SZ na HDP	47
Tabulka 11: Přepočet výdajů NSZ na HDP	48
Tabulka 12: Podíl výdajů soustavy SZ na výdajích MS	48
Tabulka 13: Podíl výdajů NSZ na výdajích MS	49
Tabulka 14: Podíl výdajů NSZ na výdajích soustavy SZ	49
Tabulka 15: Výdaje na platy a související výdaje NSZ	50
Tabulka 16: Výdaje na platy státních zástupců NSZ	52
Tabulka 17: Výdaje na platy ostatních zaměstnanců NSZ	53

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

SZ	Státní zastupitelství
NSZ	Nejvyšší státní zastupitelství
ČR	Česká republika
ČSR	Československá republika
ČSSR	Československá socialistická republika
KSČ	Komunistická strana Československa
MS	Ministerstvo spravedlnosti
HDP	Hrubý domácí produkt
ČSÚ	Český statistický úřad
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí

ÚVOD

Pro téma své bakalářské práce jsem si vybrala státní zastupitelství, které figuruje v právním prostředí našeho státu a svou funkci vykonává pomocí státních úřadů. Jedná se o veřejnou žalobu, zastupující stát ve veřejném zájmu prostřednictvím státních zástupců. Státní zastupitelství představuje neodmyslitelnou součást právního státu, ve kterém žijeme.

Cílem práce je provedení historického exkurzu za účelem přiblížení vývoje tohoto institutu a procesu jeho vývoje až po současnost. Historie je základním stavebním kamenem současného fungování státních zastupitelství, a proto je vhodné její zmínění na začátek práce.

V další části práce bude popsána nynější struktura státních zastupitelství od obecné právní úpravy až po personální zajištění výkonu státních zastupitelství se zaměřením na státní zástupce, tvořící srdce celého institutu. Představeno bude také fungování Nejvyššího státního zastupitelství a jeho zaměstnanců.

Ke svému hlubšímu bádání jsem si zvolila nejvyšší orgán soustavy státních zastupitelství, jímž je Nejvyšší státní zastupitelství sídlící v Brně. Stanoveným cílem je provedení analýzy vybraných aspektů činnosti Nejvyššího státního zastupitelství především na úrovni personální a ekonomické. Vybrané aspekty budou zkoumány se záměrem zhodnotit situaci této vysoce postavené instituce v průběhu desetiletí.

Hlavními zdroji, ze kterých bude čerpáno, je především Zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, popisující strukturu a organizující činnost všech státních zastupitelství v České republice, a aplikace Ministerstva financí ČR s názvem Monitor, kde je možné získat údaje o příjmech a výdajích státních úřadů a mnoho dalšího.

1 HISTORICKÝ VÝVOJ

V této kapitole bude přiblížen vývoj orgánů veřejné žaloby na našem území až po vydání Ústavy ČR, která zakotvuje státní zastupitelství tak, jak ho známe dnes.

Prvopočátek rozvoje úřadu královského prokurátora, a celkově veřejné žaloby, je na místě považovat za důležitou součást vývoje a tvorby státního zastupitelství, proto je mu věnován větší prostor.

1.1 Období počátku

Panovník musel podrobovat svůj majetek kontrole soudu, a jelikož představoval ve státě veškerou moc, nehodilo se, aby soudil sám sebe nebo stál před soudcem, jehož sám zvolil. Proto bylo třeba zajistit pro hájení jeho práv úplně jinou osobu. Dříve tuto funkci zastávali různí úředníci, hradský komorník či kastelán (Dřímál, 1969, s. 348).

Při výměně hradských soudů soudy krajskými ve 13. století, byl král zastupován krajskými komorníky a popravci. Pokud se jednalo o stíhání zločinů, byl panovník zastupován nejvyšším purkrabím pražským. Hájení zájmů panovníka před soudem dvorským a zemským náleželo zemskému komorníkovi (Dřímál, 1969, s. 349).

Zastupování krále různými úředníky ale již nestačilo s nárůstem moci šlechty. V návrhu zákona Majestas Carolina Karla IV. byla snaha o zastupování panovníka dvorským sudím, ale šlechta zásadně nesouhlasila, tudíž zůstal panovník bez stálého zástupce.

V období husitství přešlo mnoho statků panovníka do vlastnictví rytířů, pánů či měst (Schelle, 2012, s. 4). Zikmund Lucemburský chtěl získat jmění zpět, a tak roku 1437 ustanovil Viléma ze Žlutic komisařem nápadů (právo k užívání) královských (tj. odúmrtí, převodů zboží po zločincích odsouzených k popravě, konfiskovaný majetek atd.) (Dřímál, 1969, s. 350).

I po smrti Zikmundova nástupce Albrechta Habsburského byla Vilémova funkce stále uznávána, avšak dle Dřímala (1969, s. 351) ji nelze považovat za hodnou královského prokurátora, jelikož je užší funkcí nežli funkce, kterou zastával později královský prokurátor. Naproti tomu Kuchta a Schelle (1994a, s. 7) tvrdí, že Vilém ze Žlutic byl prvním královským prokurátorem.

Po ukončení domácích válek zásluhou Jiřího z Poděbrad a vládou Ladislava Pohrobka získala na důležitosti revindikace (žaloba na vydání věci) zeměpanských příjmů a zboží. Korunovační

sněm vydal usnesení, v němž rozhodl, že každý, kdo drží zeměpanské zápisy na královské nebo duchovní zboží, je musí ukázat pod pohružkou ztráty hrdla. Nepředpokládalo se, že všichni ochotně předloží zápisy, tudíž bylo třeba, aby byl panovník spolu se svými zájmy právně zastupován (Dřímál, 1969, s. 351).

Dne 18. listopadu 1453 byl Ladislavem Pohrobkem jmenován Jan starší z Rabštejna prokurátorem českého krále a fisku (státní pokladna) Království českého, aby činil soudně i mimosoudně vše, co bylo třeba. Za své služby dostal Jan od Ladislava desátý díl z každé odúmrti, tedy jeden z desíti grošů, deset ze sta a sto z tisíce, stejně jako náleželo i Vilému ze Žlutic. Jmenování prokurátora bylo stvrzeno podepsáním jmenovací Rabštejnovy listiny. Dle Dřímala (1969, s. 352) pravomoci uvedené v listině převyšovaly úkoly Viléma ze Žlutic a obsahovaly v sobě veškeré zastupování krále a fisku.

Tvrzení Dřímala lze potvrdit skutečností, že v té době byly všechny vládní počiny řízeny především Jiřím z Poděbrad. A jinak tomu nebylo ani při jmenování vůbec prvního královského prokurátora, Jana staršího z Rabštejna (Dřímál, 1969, s. 352). Jan starší z Rabštejna zemřel 8. března 1457. Díky snaživému přístupu si jeho bratři a syn přišli na desetinu všech odúmrtí, které byly za jeho působení zjištěny, ale ještě nebyly vyplaceny.

Nástupcem Jana staršího z Rabštejna se stal Čeněk z Klinštejna a na Škvorci, který si počínal stejně horlivě jako Jan a vykonával funkci za vlády Ladislava Pohrobka, Jiřího z Poděbrad a Vladislava Jagellonského až do roku 1481 (Dřímál, 1969, s. 353).

V letech 1481 – 1482 byl prokurátorem Jan Tluska z Vrábí, do roku 1489 Bohuslav Litovský ze Svinař a Litovic. V roce 1493 úřad spravoval, byl Jiřík z Dubé a z Lipého, který zároveň vykonával funkci nejvyššího sudího dvorského, dále dle Dřímala (1969, s. 354) zastávali úřad prokurátoři Albrecht Rendl z Oušavy v letech 1498 – 1509, dále Matyáš Libák z Radovesic v letech 1510 – 1519 a Vilém z Vřesovic na Doubravské hoře v letech 1523 – 1527.

Kvůli nespokojenosti panstva (páni, vyšší šlechta) s vládou Jiřího z Poděbrad došlo k oslabení vládní moci. To následně ovlivnilo působení královského prokurátora. Úřad prokurátora v letech 1453 – 1526 ztratil na významnosti a mohl být sloučen například s úřadem purkrabího Pražského hradu, nebo s jiným úřadem. Zástupce si směl prokurátor ustanovit pouze v případě opravdové nouze (Dřímál, 1969, s. 354).

Královského prokurátora si volil panovník sám, ukládal mu rozkazy a přijímal od něj přísahu. Přestože Vladislavské zřízení zemské z roku 1500 ukládalo prokurátorovi povinnost skládat přísahu i pánům, prokurátor zůstal nadále úředníkem zeměpanským.

Prokurátor stále získával 10 % z odúmrtí, ale protože roku 1497 došlo ke značnému omezení odúmrtního práva, byl mu přiznán roční plat 120 kop českých grošů, 6 džberů kaprů a 2 polúvozí vína. Změna provedená králem Vladislavem spočívala v zavedení nároku příbuzných na odúmrti, čímž došlo k omezení nároků krále na odúmrtí. Tím se prokurátorova činnost výrazně zmenšila, a nebyl jmi již tolik zaměstnán. Dále prokurátor vymáhal v rámci královských nápadů léna, hájil zájmy fisku, majetková práva panovníka a účastnil se prací zákonodárné povahy. Trestní řízení bez soukromého žalobce zahajoval pouze výjimečně. Postavení veřejného žalobce zastupoval jen při veřejném zájmu (Dřimal, 1969, s. 355).

Prokurátor zastupoval panovníka na soudu zemském, komorním, dvorském i purkrabího pražského. Před městskými soudy byl zástupcem panovníka podkomoří, též před soudem zemským a dvorským, jestliže odporující stranou byla duchovní osoba. Půhon (žalobní nárok) zprostředkovával komorník a vše ostatní bylo v rukou prokurátora bez nutnosti plné moci. Po roce 1500 musel mít plnou moc i například k ustanovení substituta. Vladislavské zřízení zemské odráželo snahu stavů zmenšit pravomoci prokurátora, jelikož často docházelo ke křížení zájmů. Z Vladislavského zřízení vyplývalo, že královský prokurátor zastupuje rovněž královské kláštery (Dřimal, 1969, s. 356).

1.2 Období od roku 1527

Nástup Habsburků na český trůn vedl k neustálým konfliktům mezi zemskými stavy (panský, rytířský, duchovní) a panovníkem. Královský prokurátor stál na straně krále a snažil se přispívat k upevnění panovníkovy pozice proti opozici stavů. Úspěch panovníka se promítal na posílení jeho úřadu a stejně tak naopak – neúspěch vedl k sestupu. Poněvadž obecně události inklinovaly více k úspěchům panovníka, prokurátorovo působení se postupně rozrůstalo (Dřimal, 1969, s. 357).

Roku 1527 došlo zásluhou Ferdinanda I. k reorganizaci české komory, ve snaze vytvořit úřad, který bude nezávislý na vlivu stavů. O měsíc později došlo k jmenování Jana Boryněho ze Lhoty jako nového královského prokurátora. Úřad převzal po Vilému z Vřesovic a Doubravské Hory, který se tímto stal podkomořím. Jan Boryně ze Lhoty zastával úřad do roku 1538 a téhož roku byl vystřídán rytířem Petrem Vencelíkem z Vrchoviště, který roku

1540 předal úřad Floriánu Griespeckovi z Griespachu a na Kačerově, který působil od roku 1536 ve funkci sekretáře a následně prezidenta české komory. Prokurátorem nebyl dlouho, ještě téhož roku do úřadu opět nastoupil Vencelík. Roku 1542 je nástupcem uváděn rytíř Vilém Přeck z Čestic a roku 1544 Petr Chotek z Vojína na Budenicích a Vraném. Dále zastával post Albrecht Bryknar z Burkštejna na Libni v letech 1558 až 1578. Potom byl ve funkci Mikuláš Skalský z Dubu na Slušticích, za jehož vedení došlo k přijetí prokurátorského úřadu do české komory. Skalský odešel roku 1585. Až do roku 1593 vedl úřad Vilém Ostrovec z Královic na Vlašimi. Funkci převzal Jindřich Domináček z Písnice na Hertemberku až do roku 1601. Nástupcem do roku 1603 se stal Jakub Menšík z Menštejna na Mokropsech, Velkém Osově a Skřípli. 1603 až 1605 sloužil Florián Daniel Mejstřícký z Vatikánu na Charvátcích. Následovali Václav Kaliště z Otterfeldu, Adam Linhart z Neunberku a Václav Magrle ze Sobíšku. V letech 1606–1616 vedl úřad Oldřich Gerštof z Gerštofu a Malšvic na Máchkově. V roce 1618 složil přísahu Adam Ryzmberský z Janovic. V roce 1620 byl prokurátorem ustanoven Petr Pěšík z Komárova (Dřímál, 1969, s. 358).

Od roku 1527 do roku 1620 došlo ke značným změnám. Doposud byl prokurátor označován latinskými názvy, nyní byly nahrazeny německými. Označení „Prokurátor nápadů královských“ se již nevyužívalo, jelikož s úpravou odúmrtního práva pozbylo označení významu. Královský prokurátor byl v té době nazýván „prokurátor Jeho Milosti Císařské“.

Od roku 1557 pomáhal prokurátorovi pomocník (Schelle, 2012, s. 5) nazýván „prokurátor k vedení při Jeho Milosti Císařské při soudech zemských“, a byl mu podřízen. Královský prokurátor měl po boku vždy minimálně jednoho, maximálně tři pomocníky a již nikdy nevykonával úřad zcela sám, jak tomu bylo dříve. Pomocníci spolu s prokurátorem skládali služební přísahu císaři a jeho dědicům. Již nebylo třeba přísahat zemským stavům jako dříve, ti neměli na prokurátorský úřad žádný vliv. Nebývalo výjimkou, že prokurátor byl rovněž radou české komory, ale zároveň jí byl podřízen. Dostával od komory rozkazy, přijímal zmocnění, souhlas k zahájení sporů a podléhal jejímu doзору. Česká komora sestavovala prokurátorovi instrukce, v kterých mu ukládala, aby se s komorou poradil při jakékoliv nejasnosti (Dřímál, 1969, s. 359).

Kromě české komory prokurátor dostával příkazy od dvorské komory či panovníka, který rovněž prokurátora a jeho pomocníky jmenoval a propouštěl, stanovoval jim výši platů stejně jako služební instrukce. To česká komora neměla v kompetenci, mohla pouze vydat dobré zdání (posudek) (Dřímál, 1969, s. 360).

Jediné privilegium, které bylo prokurátorovi přiznáno, bylo privilegium fisci, které spočívalo v zásadě nemožnosti promlčení královských věcí, pokut a statků.

Prokurátor již nedostával část platu v naturáliích, plat každého prokurátora byl vyměřován individuálně a v penězích. Po odchodu z funkce mu náležela doživotní penze.

Místo výkonu práce prokurátora bylo nejčastěji v Praze. Se svými pomocníky sídlil v kanceláři na Pražském hradě. Kvůli častým cestám krále mu nebyl prokurátor tolik nablízku (Dřimal, 1969, s. 361).

Pravomoc prokurátora se oproti minulému období značně rozšířila. Zastupoval krále, církve a židy, radil králi a české komoře, jednal v zájmu katolické konfese (náboženství), podílel se na věcech zákonodárné povahy a hájil veřejný zájem. Panovník mohl být zastupován i jinou osobou, pokud se tak rozhodl (Dřimal, 1969, s. 362).

Jeho hlavní náplní práce již nebylo řešení odúmrť a velmi často řešil léna spadlá na krále. Více než nápady prokurátor zastupoval pře o pohledávky královské nebo o královské zápisné statky. Se zaváděním nových dávek a berní prokurátor stíhal osoby, které neplnily berní povinnost. Prokurátor vymáhal tresty a pokuty z různých zločinů, jako například podvod, krádež, zločin proti majetku nebo lichva. (Dřimal, 1969, s. 363). Počátkem 17. století prokurátor zastupoval i žaloby pro vraždu. Mimo jiné se prokurátor účastnil sepisování mezinárodních smluv, což vycházelo ze zvláštního pověření (Dřimal, 1969, s. 364). Prokurátor nově zastupoval královské svobodníky, kteří nepatřili ani k jednomu ze zemských stavů a král jim byl přímo nadřízen (Dřimal, 1969, s. 365).

1.3 Období od roku 1620

V důsledku bitvy na Bílé hoře se českému státu nevedlo moc dobře. Roku 1627 byl vydáním Obnoveného zřízení zemského zaveden panovnický absolutismus (Schelle, 2012, s. 5) vedoucí k utužení poddanství, růstu roboty, zvyšování rent a berní. To vše vedlo k povstání a k rebeliím. Kontribuce (daň) sice rostla, ale nestačila na krytí válečných výdajů a docházelo k prohlubování státního dluhu.

Královským prokurátorem se po Petru Pěšíkovi z Komárova stal opět Adam Ryzmberský z Janovic. Kvůli vypjaté situaci vzbouřených stavů byl jmenován roku 1621 Přibík Jeníšek z Újezda zvláštním prokurátorem a stal se veřejným trestním žalobcem ve snaze usměrnit obyvatele. Následně byl zástupcem krále proti věřitelům rebelů. Jeho funkce obsahovala také

zastoupení žaloby proti vůdcům českého stavovského povstání, které započalo již roku 1618, až do jejich popravy vykonané na Staroměstském náměstí. Potom byla ukončena jeho zvláštní funkce a stal se královským prokurátorem (Dřimal, 1969, s. 367).

Po povýšení Jeníška na post podkomořího byl královským prokurátorem ustanoven Václav Viduna Obytecký z Obytce. Po něm složil slib roku 1625 Samuel Albín z Weissenblutu na Burkersdorfě a Sezemicích, který se podílel na tvorbě Obnoveného zřízení zemského ve Vídni. V Praze byl zastupován svými adjunkty (název pro pomocníky od roku 1631), kteří úřad zastávali i po jeho smrti. Následně byl za prokurátora zvolen Rafael Mnišovský ze Sebužína na Bulíkově a Lochkově. Jeho nástupcem byl Adam Oldřich Smyslovský z Radvanova. V té době prokurátor zastupoval panovníka v komisi transakční, likvidační, konfiskační, revizní, vrchní asistenční a hlavní komorní (Dřimal, 1969, s. 368). Dalším byl roku 1644 zvolen Kristián Itter z Adelsfingen. Úřad převzal roku 1651 Jan Gräff z Gräffenburku na Merklíně, Bijadlech a Jindicích. Roku 1658 se stal prokurátorem Kryštof Norbert Knauthem z Fahnenschwungu, po něm Matyáš Malanotte z Caldes, Jan Jiří z Funken, Felix Had z Proseče, Karel Jindřich Malanotte z Caldes (syn Matyáše Malanotta) a Jan Kristián ze Strolzu na Podmoklech (Dřimal, 1969, s. 369).

Od poloviny 17. století se úřad prokurátora rozšířil o koncipisty a kancelisty (bývalí písaři), kteří vykonávali pomocné práce. Po prokurátorovi a adjunktech bylo vyžadováno právnické vzdělání a praxe, u koncipistů a kancelistů stačilo předběžné vzdělání, znalost češtiny, němčiny a latiny (Dřimal, 1969, s. 370, 374).

Po vydání Obnoveného zřízení vydávala prokurátorovi příkazy a vykonávala nad ním dohled česká komora a česká dvorská kancelář, díky čemuž prokurátor nebyl nadále přímo podřízen panovníkovi a české komoře, což zavedla reorganizace komory roku 1527. Fiskální úřad již neplnil funkci čistě účetní, po roce 1620 se využíval i k soudním a politickým účelům (Dřimal, 1969, s. 371).

Kompetence prokurátora byly značně rozšířeny. Tou nejdůležitější nadále zůstávalo zastupování krále v civilních i politických záležitostech (Dřimal, 1969, s. 375). Mimo jiné mezi jeho povinnosti spadala výpomoc hejtmanům královských panství v rozepřích týkajících se nejčastěji hranic nebo zastupování komorních měst a poskytování jim rad. Totéž platilo pro svobodníky, především je měl chránit před šlechtou. Dalším příkladem může být zastupování a ochrana duchovních právnických osob, především klášterů, kostelů, fundací. V neposlední řadě přibyl nový úkol, a to hájit zemské hranice (Dřimal, 1969, s. 378)

Napoleonův trestní řád z roku 1808 dával veřejné žalobě pravomoc dozoru nad soudy, které ovšem mohly donutit prokurátora k podání žaloby (Kuchta, Schelle, 1994a, s. 11). Ze Stadionovy ústavy z roku 1849 vyplývalo, že hlavní oblastí činnosti státních zastupitelství bude trestní řízení (Kuchta, Schelle, 1994a, s. 10).

1.4 Období od roku 1850

Stěžejní oblast činnosti státních zástupců spočívala v trestním soudním řízení. U vrchních soudů v Praze, Brně a ve Vídni došlo v roce 1850 k ustanovení generálních prokurátorů, též zvaných jako vrchní státní zástupci, doplněných o náměstky (Schelle, 2012, s. 7). Ve stejném roce se budovala státní zastupitelství u krajských a okresních soudů. Finanční prostředky na platy ve formě paušálu poskytly finanční úřady (Turek, 1959, s. 107). Státní zastupitelství hájila zájmy státu, zastupovala stát a prováděla dohled, aby nebyl stíhán nevinný (Schelle, 2012, s. 7). Státní zástupci dohlíželi na zákonnost a efektivnost (Turek, 1959, s. 107).

Státní zástupce mohl obstarávat důkazy, ale nesměl být přítomen při výslechu účastných osob. To náleželo soudcům. Státní zástupci dohlíželi na dodržování tiskového patentu u tiskovin (Turek, 1959, s. 108). Značná část jejich činnosti se týkala občanského práva, jako je určení neplatnosti manželství, ztráta státního občanství, opatrovnické, adopční záležitosti a mnoho dalších. Ministr spravedlnosti každoročně obdržel od generálních prokurátorů správu o fungování a stavu justice, chybách v zákonodárném procesu či pochybení soudců (Turek, 1959, s. 109).

V hierarchii státních zastupitelství fungoval princip nadřazenosti a podřazenosti. Státní zastupitel musel splňovat podmínku bezúhonnosti, státní spolehlivosti a musel složit soudcovskou nebo právnickou zkoušku (Turek, 1959, s. 110).

Generální prokurátoři skládali služební slib do rukou ministra spravedlnosti, ostatní prokurátoři do rukou generálního prokurátora. Plat prokurátora se pohyboval v rozmezí od 2 000 do 6 000 zlatých ročně bez připočítaných příplatků, dle místa jeho působení (Schelle, 2012, s. 11). Dovolená činila 4 – 6 týdnů. Byl kladen důraz na výchovu, původ a politický názor zaměstnanců veřejné žaloby k opatření nejlepší možné obhajoby. To zajišťoval Císařský patent č. 81/1853. Tímto pečlivým výběrem a vysokým finančním ohodnocením si vládnoucí strana udržovala státní zastupitelství na své straně (Turek, 1959, s. 111).

Roku 1851 došlo v soudnictví k zavedení systému tří instancí. Ve Vídni od roku 1852 nefungovala generální prokuratura, jelikož u zmatečných stížností již nebylo potřeba obhajoby a obžaloby (Turek, 1959, s. 112).

Ve věcech trestních byl kladen důraz na podávání žaloby ex offio a stíhání všech trestních skutků, které prokurátor zjistí (Kuchta, Schelle, 1994b, s. 8). Dozor nad státními zastupitelstvími vedl vrchní státní zástupce, jehož slovo bylo rozhodující při jednáních o rozsudku smrti. Oproti ostatním justičním zaměstnancům, kteří byli jmenováni ministrem spravedlnosti, byl vrchní státní zástupce jmenován císařem (Turek, 1959, s. 114). Roku 1853 došlo ke snížení platů a počtu justičních zaměstnanců, a tím ke snížení míry pravomocí úřadů veřejné žaloby (Schelle, Větrovec a kol., 2002, s. 31). Zrušena byla státní zastupitelství u soudů sborových (Turek, 1959, s. 114). Místo nich vznikly trestní vyšetřovací soudy na úrovni okresních soudů, dva až čtyři v oblasti jednoho krajského úřadu (Turek, 1959, s. 116). Dozor nad věznicemi převzalo po ministerstvu vnitra ministerstvo spravedlnosti a dohled nad dokončením výkonu trestu od roku 1865 vykonávali vrchní státní zástupci (Turek, 1959, s. 117).

Dle Turka (1959, s. 119) byl v roce 1873 roční plat v následující výši: generální prokurátor 8 200 zlatých, vrchní státní zástupci 4 800 – 5 600 zlatých, státní zástupci 2 600 – 3 050 zlatých, substituti 1 600 – 2 200 zlatých. Mimo to jim příslušely tři měsíce placené dovolené.

Vrchním státním zástupcům náležela pravomoc vykonávat dozor nad krajskými a okresními státními zastupitelstvími, vůči kterým mohli taktéž využít disciplinární pravomoc. Dále předkládali dobrozdání o vybraných notářských věcech. Generální prokurátor se zabýval opravnými prostředky a zastupoval odsouzené. Sám byl oprávněn přednést zmatečnou stížnost proti rozsudku či napadnout postup soudu, jestliže nebyl v souladu se zákonem (Turek, 1959, s. 121). Jeho činnost byla zaznamenávána do zpráv předkládaných ministru spravedlnosti (Schelle, 2012, s. 9). Zástupci generálního prokurátora byli generální advokáti, kdežto zástupci vrchních prokurátorů a prokurátorů se nazývali substituti (Turek, 1959, s. 121).

1.5 Období od roku 1897

Nově měla státní zastupitelství vyšší postavení ve věcech občansko-právních. Zastupovala chudé strany a mohla vznést návrh na zbavení svéprávnosti osoby, vyžadoval-li to veřejný zájem. Došlo ke zřízení podatelů u státních zastupitelství a vlastního podacího protokolu.

Byl kladen důraz na stručné, přesné a rychlé vyřízení úředních záležitostí (Turek, 1959, s. 122).

Toto období zaznamenalo určité jazykové změny. Od prvopočátku veřejné žaloby byla využívána jako úřední řeč němčina, přesto některé výjimky připouštěly češtinu už od roku 1803. Němčina se používala ve styku s úřady a prokuratury ji využívaly jako svou interní řeč. Jazyková úprava ministerstva justice z roku 1852 spočívala v ustanovení, že pokud obžalovaný znal pouze češtinu, veškerá jednání úřadů veřejné žaloby měla probíhat v češtině. Proto byla znalost jazyků u zaměstnanců ceněna, především v oblastech s převážně německým obyvatelstvem, kde byl nedostatek úředníků mluvících česky (Turek, 1959, s. 123). Ministerské nařízení z roku 1880 pouze upravilo dosavadní praxi, a to zachování jazykové rovnosti při podání žaloby, přijetí podání, sepisování protokolu, vydání rozsudku a rozhodnutí (Kuchta, Schelle, 1994a, s. 28). Využíval se ten jazyk, ve kterém řízení začalo. Práva Čechů nebyla vůbec posílena (Turek, 1959, s. 123).

Změnu zaznamenal až rok 1897, kdy došlo k zavedení češtiny jako vnitřní úřední řeči jak u soudů, tak u státních zastupitelství. Jestliže v rámci jednoho řízení byli obžalovanými Čech a Němec, užívalo se obou jazyků. Podací protokoly se taktéž vedly v obou jazycích. Přesto se státním zástupcem mohl stát pouze ten, kdo ovládal mluvenou i psanou němčinu. Ovšem roku 1899 se opět přešlo k dřívějšímu stavu a němčina opět převládla (Turek, 1959, s. 124).

Vznikem samostatného československého státu nedošlo v organizaci úřadů veřejné žaloby k žádným význačným změnám. Pouze dosavadní přísaha byla přeorientována na přísahu republiky (Turek, 1959, s. 126). V listopadu 1918 se stala vnitřním úředním jazykem čeština (Turek, 1959, s. 127). Státní zástupci kontrolovali komunistické časopisy a mohli podat návrh na zastavení jejich vydávání, které soud zpravidla potvrdil (Turek, 1959, s. 129). Roku 1919 byla vytvořena generální prokuratura v čele s generálním prokurátorem a jeho zástupci (Plundr, Hlavsa, 1987, s. 26). Generální prokurátor byl podřízen ministru spravedlnosti a podával mu roční zprávy (Turek, 1959, s. 126). Od roku 1923 vedla státní zastupitelství rejstřík trestů (Turek, 1959, s. 129). Následně byla upravena oblast trestání mladistvých. U okresních soudů stáli před soudcem mládeže u krajských soudů před senáty mládeže. Žalobce mládeže mohl zrušit stíhání z důvodu neúčelnosti nebo malichernosti a taktéž podával opravné prostředky. Z důvodu nedostatku soudců byla zkrácena jejich příprava na 2 roky. Úředníci veřejné žaloby měli vyšší platy než jiní úředníci státní správy (Turek, 1959, s. 130).

Období okupace 1938 – 1945 přineslo zavádění říšských a nacistických právních norem. Soudy a státní zastupitelství spadající do zabraného území byly přemístěny do vnitrozemí. Po nějakém čase byly zrušeny a zbytky území se připojily k sousedním krajským soudům a státním zastupitelstvím. Pravomoc státních zastupitelství byla omezena na úkor říšskoněmeckých soudů a úřadů veřejné žaloby (Turek, 1959, s. 131).

Roku 1942 došlo k celkovému zpřísnění trestů, a to z důvodu podřízení protektorátního trestního práva právu říšskému. Státní zástupci se ocitli na nezmapované půdě také v oblasti práva rodinného, kvůli jeho přizpůsobení říšskoněmeckým předpisům. Náležel jim nyní větší okruh pravomocí. Vlivem válečných událostí docházelo ke zjednodušování soudnictví i prokuratur a omezování jejich agendy. Nutno podotknout, že čeština zůstala po celou okupaci vnitřní úřední řečí. K vykonávání trestního německého soudnictví na území protektorátu vzniklo 12 německých soudů a ke každému z nich německé státní zastupitelství (Turek, 1959, s. 132 – 133).

Roku 1945 došlo k obnovení organizace soudů a státních zastupitelství do podoby, kterou měla v roce 1938. Vrchní soudy a státní zastupitelství dokazovaly existenci trojstupňového systému řádných opravných prostředků (Plundr, Hlavsa, 1987, s. 14). Rušilo se německé soudnictví a všechna zahájená řízení se dokončila dle československé legislativy. Po skončení období nesvobody bylo možné měnit rozhodnutí soudu, které bylo učiněno dle předpisů přičicích se naší Ústavě. Takový návrh mohl učinit mimo jiné státní zástupce. Okruh působnosti veřejného žalobce v oblasti rodinného práva byl zúžen do původního stavu před okupací. Pro účely potrestání původců okupace a násilníků v období druhé světové války byl zřízen Národní soud, kde veřejný zájem hájil národní prokurátor, jmenovaný vládou (Turek, 1959, s. 135).

V letech 1948 až 1952 působil v Praze Státní soud, při němž byla zřízena Státní prokuratura (Schelle, 2012, s. 39) vedena státním prokurátorem, podřízeným ministru spravedlnosti, a jejímž hlavním úkolem bylo potírat odpor proti lidově demokratickému státu a stíhat trestné činy proti republice (Plundr, Hlavsa, 1987, s. 28). Předsedou státního soudu byl v letech 1948 – 1952 Hugo Richter. Státní prokurátor byl v letech 1948 – 1949 František Grospič, a v letech 1949 – 1952 Bohumil Ziegler (Zítek, Pažout, 2019, s. 327).

Celé soudnictví spolu se státním zastupitelstvím prošlo po únoru 1948 proměnou (Turek, 1959, s. 136). Vydáním zákona č. 319/1948 Sb., o zlidovění soudnictví se orgány veřejné

žaloby začaly nazývat, namísto původního státní zastupitelství, prokuratura (Plundr, Hlavsa, 1987, s. 28).

Také došlo ke zřízení jak okresní prokuratury u okresních soudů, jakožto první stolice, v čele s okresním prokurátorem, tak krajské druhoinstanční prokuratury u krajských soudů, v jejímž čele stál krajský prokurátor. Sídla krajských úřadů a prokuratur byla totožná s místem působnosti krajských národních výborů. Prokuratury zůstaly nadále nezávislé na soudech. Okresní prokuratura byla podřízena krajské, na kterou dohlížel ministr spravedlnosti. Tímto skončila vrchní (zemská) státní zastupitelství (Turek, 1959, s. 136).

Vrcholným orgánem veřejné žaloby zůstávalo ministerstvo spravedlnosti, nadřazené krajským prokurátorům, státnímu prokurátorovi a generálnímu prokurátorovi u Nejvyššího soudu. Generální prokurátor mohl nyní přijímat stížnosti na ostatní prokurátory a trestní řád z roku 1950 mu dal oprávnění podávat stížnost pro porušení zákona (Plundr, Hlavsa, 1987, s. 28). Ta směřovala proti pravomocným rozhodnutím prokurátorů (Flegl, 1979, s. 159). Od roku 1956 mohli i okresní a krajské prokurátoři podávat stížnost pro porušení zákona (Flegl, 1979, s. 174).

Okresní prokurátoři se také dočkali rozšíření pravomocí, hlavně u vyšetřování (příkazy k zatčení, výslechy, nařizování a konání domovní prohlídky, navrhování obnovy řízení, a další). Krajské prokurátoři figurovali v druhoinstančních odvolacích líčeních nebo například vedli trestní rejstříky. Na názor okresních a krajských prokurátorů byl kladen důraz při návrhu trestu smrti (Turek, 1959, s. 137).

Vedlejší činnost prokurátora mohla být pouze vědecká či umělecká. Příjem prokurátora v roce 1950 činil mezi 7 000 a 18 000 Kč, až na generálního prokurátora, jehož plat a postavení bylo srovnatelné s ministrem. Generální prokurátor byl nadřazen krajským prokurátorům, kterým podléhali prokurátoři okresní. Finanční prokuratury a Státní soud zanikly v roce 1952 a jejich agenda byla převedena na prokuratury (Turek, 1959, s. 138).

Nový trestní řád a nový zákon o prokuratuře z roku 1956 posílil pravomoci prokuratur, které měly za úkol vykonávat dohled nad soudy, notáři, věznicemi a ochrannými léčebnami. Od roku 1953 není prokuratura přímo podřízena ministerstvu spravedlnosti. Zaujímá významné postavení při tvorbě socialismu, jako dozor dodržování zákonnosti, obraně práv, vede k pořádku a státnosti. Tímto se významně odlišuje vůči dřívější funkci státních zastupitelství, jelikož už nezastupuje pouze vládnoucí stranu, ale hájí všechny občany (Turek, 1959, s. 139). Generální prokurátor se stal hlavou nové soustavy prokuratury (Plundr, Hlavsa, 1987, s. 29).

1.6 Období od roku 1956

Komunistická strana Československa (dále KSČ) požadovala právně zakotvit prokuraturu, jako ochránce socialistické zákonitosti. Proto byl roku 1956 vydán zákon č. 65/1956 Sb., o prokuratuře, který toto zákonně podkládal (Plundr, Hlavsa, 1987, s. 30).

Prokuratura jako zvláštní samostatný orgán státu v čele s generálním prokurátorem provádí prokurátorský dozor nad dodržováním práva, což je typické pro socialistickou společnost. Prokuratura již není závislá na soudech nebo jiných orgánech státní moci (Plundr, Hlavsa, 1987, s. 150). Generální prokurátor je nyní odpovědný vládě a je jmenován a odvoláván prezidentem republiky (Flegl, 1979, s. 162). Prokuratura nemá právo vydávat normativní akty, nemá nařizovací oprávnění, pouze vykovává dozor nad soudy, orgány státní správy a státní moci a zjišťuje nezákonnost, dožaduje se jejího odstranění, navrácení práv do původního stavu a sankce pro odpovědného (Plundr, Hlavsa, 1987, s. 152). Prokuratura prováděla mimo potírání kriminality a porušování zákonitosti také výchovné úkoly, jako vedení občanů k oddanosti socialismu a komunismu, pracovní kázní, obraně vlasti a jiným (Plundr, Hlavsa, 1987, s. 155).

Bylo nezbytné, aby prokurátor znal politiku a usnesení KSČ, která řídila činnost prokuratury a mohla zvyšovat účinnost prokurátorského dozoru (Plundr, Hlavsa, 1987, s. 169). KSČ kontrolovala plnění úkolů prokuratury (Flegl, 1979, s. 44). Prokuratuře byly známy zásady jako samostatnost, centralizace, nezávislost na místních orgánech, jednotnost a monokratické rozhodování (Plundr, Hlavsa, 1987, s. 170–173). Jednotnost je založena na společném dodržování zásad všech orgánů prokuratury (Flegl, 1979, s. 48).

Rokem 1960 se změnila odpovědnost generálního prokurátora vládě na odpovědnost Národnímu shromáždění (Flegl, 1979, s. 170), čímž mělo dojít k vyjádření její nezávislosti (Schelle, 2012, s. 42).

Přijetím nového zákona o prokuratuře z roku 1965 bylo upuštěno od monokratického rozhodování generálním prokurátorem a prokurátorský dozor se přiznal celé prokuratuře, všem orgánům právního řádu i občanům (Flegl, 1979, s. 180).

Po federalizaci československého státu již nebyla prokuratura orgánem dozoru nad dodržováním zákonitosti a přetransformovala se do orgánu činného v trestním řízení jako obžaloba zastupující stát (Flegl, 1979, s. 188). Došlo k vytvoření samostatných soustav orgánů v republikách a na úrovni federace. Prokuratura zůstala jednotnou centralizovanou soustavou orgánů, v jejímž čele stál generální prokurátor ČSSR, podřízený Federálnímu

shromáždění a jmenovaný prezidentem ČSSR (Flegl, 1979, s. 189). Generální prokurátoři republik byli jmenováni na návrh generálního prokurátora ČSSR národními radami, jimž byli zodpovědní (Flegl, 1979, s. 191) a skládali do jejich rukou slib (Schelle, 2012, s. 44). Takovéto uspořádání fungovalo až do roku 1989 (Kuchta, Schelle, 1994a, s. 58).

Generální prokurátor ČSSR byl v letech 1970 – 1988 Ján Feješ, v letech 1988 – 1990 Ján Pješčak. Generálním prokurátorem ČSR byl v letech 1970 – 1974 Oldřich Dolejší a v letech 1974 – 1989 Jaroslav Krupauer. Generálním prokurátorem SSR byl v letech 1970–1971 Michal Benčík, v letech 1971 – 1986 Martin Kováč, 1986 – 1990 Pavol Kis (Zítek, Pažout, 2019, s. 327).

Po roce 1989 prokuratura dle Kuchty a Schelleho (1994, s. 61 – 62) prováděla svou činnost za následujících podmínek: právní kontinuita, zrušení vedoucího postavení KSČ, kádrové změny, politizování prokuratury a snahy o novou koncepci prokuratury.

Kádrová politika KSČ spočívala v obsazování vedoucích pozic prověřenými členy strany. Nyní probíhala snaha očistit prokuraturu o takto dosazené pracovníky (Kuchta, Schelle, 1994a, s. 62). Kvůli úsilí části veřejnosti o úplnou očistu opustila úřad kvůli psychologickému tlaku i část těch úředníků, kteří se nijak neprovinili (Schelle, 2012, s. 48).

Zásadní změnu v postavení státního zastupitelství zaznamenal rok 1993 vydáním Ústavy České republiky. Státní zastupitelství bylo zařazeno do moci výkonné, jako zástupce veřejné žaloby v trestním řízení, případně vykonavatel dalších úkolů stanovených zákonem. Další právní úpravou je zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství (Kuchta, Schelle, 1994a, s. 71).

2 STRUKTURA STÁTNÍHO ZASTUPITELSTVÍ

2.1 Formování od roku 1994

Dne 1. 1. 1994 došlo k zániku prokuratury a na jejím místě se zřídilo dle zákona č. 283/1993 státní zastupitelství (Kuchta, Schelle, 1994a, s. 5). Státní zastupitelství je dle Kuchty a Schelleho (1994, s. 72) soustava úřadů státu, ustanovených k zastupování státu v případech stanovených zákonem. Ústředním orgánem správy státního zastupitelství dle § 13b odstavce 1 zákona o SZ je Ministerstvo spravedlnosti (Koudelka, Růžička, Vondruška, 2010, s. 160).

Pracovní poměr nově ustanovených státních zástupců na základě zákona (bývalých prokurátorů a vyšetřovatelů prokuratury) byl k 1. 1. 1994 stanoven na dobu určitou. Jestliže je ministr spravedlnosti nejmenoval do 30. 6. 1994 státními zástupci na dobu neurčitou, jejich pracovní poměr ve stanovené lhůtě zanikl (Lata, 2016, s. 48). Z toho je patrné že od 1.7 není zastávána funkce státními zástupci na dobu určitou (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 364). Došlo k přidělení příslušníků bývalé prokuratury k té obdobě úřadu, který doposud zastávali. Jediné vrchní státní zastupitelství nemělo protějšek v bývalé soustavě orgánů prokuratury (Koudelka, Růžička, Vondruška, 2010, s. 368).

V průběhu let 1995 a 1996 vznikla nová instituce Unie státních zástupců, jejíž hlavní cíl spočíval ve vyrovnání platů státních zástupců se soudci, protože kvůli nízkým platům odešlo mnoho kvalifikovaných státních zástupců k advokacii (Lata, 2016, s. 62). Do roku 1997 se platové poměry řídily nařízením vlády č. 254/1992 o platových poměrech z doby prokuratury (Česko, 1993b). Následně byl přijat zákon č. 201/1997, dle kterého jsou upravovány platové poměry dodnes.

2.2 Právní úprava

Dnešní podobu státních zastupitelství upravuje následující legislativa: Ústava ČR, hlava III. (moc výkonná); Zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, jež prošel od svého vzniku 31x novelizací; Zákon č. 201/1997 Sb., o platu a některých dalších náležitostech státních zástupců; Zákon č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, který například upravuje, jaké orgány jsou příslušné k podávání návrhů na zahájení kárného řízení (§8 odst. 3); Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce; Nařízení vlády č. 372/2004 Sb., o poskytování náhrad některých výdajů státním zástupcům přiděleným k výkonu funkce

státního zástupce v zahraničí; Vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 23/1994 Sb., o jednacím řádu státního zastupitelství, zřízení poboček některých státních zastupitelství a podrobnostech o úkonech prováděných právními čekateli.

2.3 Působnost SZ

Ústava ČR (1993a) stanovuje v § 7 zákona že: „*Státní zastupitelství je příslušné k zastupování státu u soudu, u něhož toto státní zastupitelství působí, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.*“ Jedná se o trestní i mimotrestní působnost SZ. Výjimky, které stanovují zvláštní právní předpisy, jsou například § 12a odst. 2; 12d odst. 2 a 3 zák. o SZ nebo § 10 a § 15 jednacího řádu SZ (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 41).

Nejzásadnější okruh působnosti státního zastupitelství je v trestním řízení jakožto orgán veřejné žaloby (Koudelka, Růžička, Vondruška, 2010, s. 16), přičemž dodržuje zásadu zákonnosti a nezávislosti na jiných orgánech (Fenyk, 2003, s. 19, 20).

Jestliže se mezi státními zastupitelstvími objeví spor o příslušnost, rozhoduje o tom to státní zastupitelství, které je nejbližší vyšší (Koudelka, Růžička, Vondruška, 2010, s. 72). Nejčastěji se jedná o spory o místní příslušnost, které řeší všechna státní zastupitelství vyjma okresních, či věcnou příslušnost, o které může rozhodovat pouze vrchní a Nejvyšší státní zastupitelství. Zpravidla se jedná o spory negativní, kdy se státní zastupitelství nemá za příslušné k řešení té konkrétní věci (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 81). Spory o příslušnost jsou řešeny nejčastěji v oblasti trestní, o těch mimo trestních je rozhodováno opatřením (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 82).

Jestliže příslušné státní zastupitelství nemůže provést úkony z důvodu vysokých nákladů či obtížnosti, může pomocí dožádání převést úkony na jiné státní zastupitelství, které je provede jednodušeji a levněji. Dožádané státní zastupitelství je povinno úkony provést (Koudelka, Růžička, Vondruška, 2010, s. 83).

2.4 Soustava státních zastupitelství

Soudy mají již stanovenou strukturu v Ústavě, kdežto sestavní struktury státního zastupitelství bylo ponecháno článkem 80 Ústavy tvůrci zákona o státním zastupitelství (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 35). Svou organizační strukturou se SZ odlišuje od soudů tím, že připouští závazně uložit věc vyšším článkem tomu nižšímu (Fenyk, 2003, s. 15).

Státní zastupitelství je orgánem monokratickým (Schelle, Větrovec a kol., 2002, s. 86). Soustava státního zastupitelství byla stanovena jako čtyřčlanková a je tvořena dle § 6 zákona o SZ Nejvyšším státním zastupitelstvím, vrchními státními zastupitelstvími, krajskými státními zastupitelstvími a okresními státními zastupitelstvími. Výjimky v pojmenování tvoří město Praha a Brno. V Praze je vykonávána působnost krajského státního zastupitelství Městským státním zastupitelstvím v Praze a působnost okresních státních zastupitelství deseti obvodními státními zastupitelstvími. V Brně působí Městské státní zastupitelství v Brně namísto okresního státního zastupitelství (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 35). Tato skutečnost se způsobena zvláštní pozicí obou měst. S přihlédnutím na historický kontext formování těchto názvů se jedná o opodstatněný krok zákonodárce, avšak pro veřejnost to může působit zmatečně (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 36). Soustavu nelze označit za čtyřstupňovou, stupně jsou využívány pouze v konkrétním řízení (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 35).

Nejnižší stupeň soustavy, tedy okresní státní zastupitelství, řeší například případy týkající se drobných krádeží, internetových podvodů, ničení majetku či v neposlední řadě sousedských sporů (Rosůlek, 2021).

Dohled v rámci soustavy SZ je členěn na instanční a vnitřní. Instanční dohled provádí nejbližší vyšší státní zastupitelství, které může nižšímu státnímu zastupitelství dávat pokyny, jež jsou pro něj závazné (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 91). Vnitřní dohled provádí vedoucí státní zástupce nad zaměstnanci toho státního zastupitelství, které vede (Koudelka, Růžička, Vondruška, 2010, s. 88). Vnitřní dohled je méně formální než dohled instanční, a nese interní povahu. Vedoucí státní zástupce ukládá ústní či písemné pokyny, jimiž se jeho zaměstnanci musí řídit, pokud neodporují zákonu (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 98).

Úřady soustavy státního zastupitelství spolupracují a poskytují si informace, jak na požádání, tak z vlastní iniciativy (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 103). Oprávněním Nejvyššího státního zastupitelství je vyžádat si zvláštní zprávu o postupu od jakéhokoli státního zastupitelství (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 105).

2.5 Nejvyšší státní zastupitelství

Nejvyšší státní zastupitelství spočívá na vrcholku soustavy SZ (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 35). Spolu s vrchními státními zastupitelstvími a krajskými státními zastupitelstvími je Nejvyšší státní zastupitelství účetní jednotkou (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 36). Protože

sídla státních zastupitelství jsou dle zákona shodná se sídly soudů, sídlem Nejvyššího státního zastupitelství je Brno (Koudelka, Růžička, Vondruška, 2010, s. 45).

Nejvyšší státní zastupitelství se člení na odbory, které spadají pod jednotlivé náměstky a nejvyššího státního zástupce (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 47). Odbory NSZ jsou dle Lata, Pavlíka a Zezulové (2020, s. 47) následující: kabinet nejvyššího státního zástupce, odbor trestního řízení, odbor závažné hospodářské a finanční kriminality, odbor mimořádných opravných prostředků, mezinárodní odbor, odbor veřejné žaloby v netrestních věcech, analytický a legislativní odbor, odbor správy. Organizační struktura NSZ je uvedena v příloze A.

Dle § 12h je Nejvyšší státní zastupitelství oprávněno provádět potřebná zjištění u nižších státních zastupitelství, která jsou povinna potřebná zjištění strpět a poskytovat potřebnou součinnost. Jedná se o předkládání podkladů, nahlížení do spisů, pořizovat z nich opisy či žádat informace k vysvětlení (Koudelka, Růžička, Vondruška, 2010, s. 113). Následně je Nejvyšší státní zastupitelství povinno oznámit výsledky zjišťování příslušnému vedoucímu státnímu zástupci (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 109).

2.5.1 Nejvyšší státní zástupce

Vedoucí státní zástupce u Nejvyššího státního zastupitelství je nazýván nejvyšší státní zástupce. Jeho postavení mu umožňuje organizovat a řídit činnost jak státních zástupců, tak ostatních zaměstnanců v rámci svého úřadu. Může využít oprávnění, které mu dává zákon o státním zastupitelství, ale i zákoník práce. Zákon používá mužský rod pro označení vedoucí pozice, v případě že ve funkci působí žena, užívá se označení nejvyšší státní zástupkyně. Když nejvyšší státní zástupce vykonává činnost státního zástupce, například v trestním řízení, měl by využívat označení státní zástupce (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 47). Nejvyšší státní zástupce stanovuje vnitřní organizaci a rozdělení agendy Nejvyššího státního zastupitelství prostřednictvím organizačního řádu (Koudelka, Růžička, Vondruška, 2010, s. 50).

Nejvyšším státním zástupcem lze jmenovat pouze státního zástupce. Navrhovat jej je oprávněn pouze ministr spravedlnosti, který nemůže být nikým jiným nahrazen. Volbu není nutné odůvodňovat. Následné jmenování je v kompetenci vlády, která ho v případě potřeby také z funkce odvolává. Jmenování je svobodným rozhodnutím vlády, návrh ministra spravedlnosti může odmítnout a ten následně předloží nový návrh. Ke jmenování je potřeba nadpoloviční většina hlasů členů vlády ČR. Funkční období je neomezené. Fakt, že

nejvyššího státního zástupce jmenuje a odvolává vláda, vyplývá ze zařazení státního zastupitelství v Ústavě do moci výkonné (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 49). Tím, že nejvyššího státního zástupce může odvolat vláda kdykoliv, je narušena nezávislost soustavy SZ. Naproti tomu odvolání vrchního, krajských a okresních státních zastupitelů je možné pouze ze zákonem stanovených důvodů. Tímto vyplývá že nejvyšší státní zástupce má nejvíce nejisté postavení (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 50).

Nejvyšší státní zástupce se může své funkce vzdát, tedy podat v písemné podobě rezignaci vládě. Není třeba odůvodnění skutečností vedoucích k výslednému vzdání se funkce. Jakékoliv vyjádření vlády je bezúčelné, jedná se o svobodnou volbu nejvyššího státního zástupce. Rezignace není důvodem zániku funkce státního zástupce (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 63).

Nejvyšší státní zástupce je nadřízen oběma vrchním státním zástupcům a zástupcům Nejvyššího státního zastupitelství (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 64). Rozsah nadřízenosti je stanoven zákonem. § 3 odst. 3 zákona o SZ omezuje zasahování Nejvyššího státního zastupitelství do věcí vrchních státních zastupitelství (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 65).

U Nejvyššího státního zastupitelství je uplatňována zásada monokracie, která stanovuje vedoucí postavení a odpovědnost za výkon působnosti nejvyššímu státnímu zástupci. Státní zástupci NSZ mu jsou služebně podřízeni. Jestliže pokyn nejvyššího státního zástupce odporuje zákonu, nemusí státní zástupce jednat dle jeho instrukcí. Nejvyšší státní zástupce jedná za Nejvyšší státní zastupitelství, přičemž výjimkou je účast v trestním řízení, v kterém vystupuje samotný státní zástupce (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 65 – 66).

2.5.2 Oprávnění nejvyššího státního zástupce

Nejvyšší státní zástupce vydává v taxativně vymezených oblastech pokyny obecné povahy, které jsou závazné pro celou soustavu státního zastupitelství. Mají povahu interních předpisů a slouží ke sjednocení a usměrňování procesů v rámci veřejné žaloby (Koudelka, Růžička, Vondruška, 2010, s. 56). K vydávání těchto pokynů nemá oprávnění nikdo jiný, ani ministr spravedlnosti. Vydané pokyny jsou závazné pro všechny státní zástupce, v určitých případech i pro další zaměstnance, jestliže tak stanoví nejvyšší státní zástupce. Pokud státní zástupce nedodrží pokyny obecné povahy, může nést kárnou odpovědnost (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 69).

Nejvyšší státní zástupce má oprávnění vydávat také takzvaná výkladová stanoviska, která jsou na rozdíl od pokynů obecné povahy nezávazná (Koudelka, Růžička, Vondruška, 2010, s. 57). Znalost takovýchto výkladů zákona je ovšem nedílnou součástí průběžného vzdělávání státních zástupců. Nejvyšším státním zastupitelstvím je vedena Sběrka výkladových stanovisek Nejvyššího státního zastupitelství, do které se zakládají veškerá vydaná stanoviska. Sběrka je přístupná i veřejnosti (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 71).

Nejvyšší státní zástupce může výlučně na základě vlastního rozhodnutí a v mimořádných případech nařídít kontrolu skončené věci, a to v jakékoliv oblasti. V případě, že je možné kontrolu uskutečnit prostřednictvím instančního dohledu, je třeba tento postup upřednostnit (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 72).

Nejvyšší státní zástupce mimo jiné také podává návrhy ministru spravedlnosti na obsazení postu vrchních, krajských a okresních státních zástupců (Koudelka, Růžička, Vondruška, 2010, s. 62), může státního zástupce zprostit mlčenlivosti či podávat dovolání proti rozhodnutí soudu dle § 265d odstavce 1 písmene a) trestního řádu (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 75-76).

2.5.3 Náměstci nejvyššího státního zástupce

Nejvyšší státní zástupce je zastupován náměstký. Nejvyšší státní zástupce musí v organizačním a aprobačním řádu stanovit pořadí náměstků, podle toho, v jakém pořadí ho zastupují a uvést rozsah jejich zastupování (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 45).

Návrh na náměstký podává nejvyšší státní zástupce, následně je jmenuje ministr spravedlnosti (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 49). Jestliže ministr spravedlnosti s návrhem nesouhlasí, nemusí návrh kvitovat a podá nejvyššímu státnímu zástupci důvody zamítnutí. Není možné, aby návrh podal někdo jiný, či byl náměstek jmenovaný někým jiným. Ani v tomto případě není potřeba volbu odůvodňovat. Zákon nestanovuje, kolik má mít nejvyšší státní zástupce náměstků, počet závisí na momentální situaci. Pro potřeby zastupování nejvyššího státního zástupce je žádoucí, aby byl přinejmenším jeden. Dosud také nebyla překročena hranice tří náměstků (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 51). Náměstek nejvyššího státního zástupce se může své funkce vzdát podáním písemné rezignace ministru spravedlnosti (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 63).

3 STÁTNÍ ZÁSTUPCI

Působnost státního zastupitelství je zajišťována státními zástupci vykonávající svou funkci (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 272). Roku 2008 byla zavedena pozice vyššího úředníka státního zastupitelství, kterým se může stát bezúhonný absolvent Justiční akademie v Kroměříži či absolvent bakalářského nebo magisterského studijního programu právního zaměření na vysoké škole (Grygar, 2017, s. 9). Náplní jejich činnosti je například příprava různých podkladů, zpracovávání návrhů rozhodnutí v písemné podobě, doručování osobám umístěných ve vazbě či vězení nebo statistická činnost (Grygar, 2017, s. 51).

3.1 Ustanovování státních zástupců

3.1.1 Podmínky ke jmenování

Aby se kdokoliv mohl stát státním zástupcem, musí dle zákona o SZ (Česko, 1993b) současně splnit 9 zákonem stanovených podmínek: mít státní občanství ČR, být způsobilý k právním úkonům, dle občanského práva tzv. svéprávný, být bezúhonný (tedy nebýt pravomocně odsouzen za trestný čin), vystudovat magisterský studijní program v oblasti práva na vysoké škole v ČR (nebo v bývalém Československu), úspěšně složit závěrečné zkoušky, což podmiňuje tříletá čekatelská praxe, dosáhnout věku alespoň 25 let (avšak vzhledem ke studiu a nutné praxi není možné jmenovat občana mladšího 27 let), mít morální vlastnosti zaručující řádné vykonávání funkce – zde se bere v úvahu vyvratitelná právní domněnka, udělit písemný souhlas se jmenováním státním zástupcem a udělit písemný souhlas s přidělením k určitému státnímu zastupitelství.

Právní čekatel musí splnit tyto podmínky rovněž, vyjma věku, složení závěrečné zkoušky a souhlasu s přidělením k určitému státnímu zastupitelství (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 237).

Při prokázání nevyhovění všem podmínkám může dojít k zániku funkce státního zástupce. Stejná situace může nastat, pokud při výkonu funkce dojde ke ztrátě některé z podmínek stanovených zákonem. Splněním všech podmínek se kandidát automaticky nestává státním zástupcem, je třeba návrh od nejvyššího státního zástupce a následné jmenování ministrem spravedlnosti (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 238).

V současné době poskytují právní vzdělání vyhovující zákonu pouze 4 právnické fakulty veřejných vysokých škol: Univerzita Karlova v Praze, Západočeská univerzita v Plzni,

Masarykova univerzita v Brně a Palackého univerzita v Olomouci (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 238).

3.1.2 Jmenování

Ke jmenování uchazeče státním zástupcem vede poměrně dlouhá cesta. Nejprve je třeba splnit všechny zákonné podmínky a podat přihlášku. Dále musí uchazeč úspěšně projít výběrovým řízením, jež upravuje Dohoda o výběru a kariérním postupu státních zástupců. Při výběrovém řízení uchazeč prokazuje například znalosti z oblasti práva, schopnost vykládat a používat právní předpisy nebo schopnost vyvolat respekt a důvěru a to před pětičlennou komisí. V rámci výběrového řízení uchazeč podstupuje psychologické vyšetření. Na základě výsledků výběrového řízení vedoucí státní zástupce stanoví pořadí uchazečů, které je předloženo nejvyššímu státnímu zástupci a ten navrhuje uchazeče ke jmenování ministru spravedlnosti (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 242).

Jmenování státního zástupce probíhá v sídle Ministerstva spravedlnosti, kde státní zástupce skládá slib do rukou Ministra spravedlnosti a obdrží dekret o přidělení ke konkrétnímu státnímu zastupitelství (nejčastěji se jedná o okresní státní zastupitelství), s uvedeným dnem nástupu k výkonu funkce, kterým vzniká pracovní poměr státního zástupce (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 244). S přiděleným státním zastupitelstvím musí státní zástupce souhlasit (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 249).

Přeložit lze státního zástupce pouze s jeho souhlasem, nebo na jeho žádost. Se souhlasem může být státní zástupce přeložen ke státnímu zastupitelství stejného nebo vyššího stupně, a na žádost ke státnímu zastupitelství nižšího stupně (Lata, Pavlík, 2020, s. 249). Souhlasem státní zástupce dává svolení také k dočasnému přidělení k jinému státnímu zastupitelství (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 253).

3.1.3 Pracovní poměr

Pracovní poměr státního zástupce vzniká dnem stanoveným ministrem spravedlnosti k nástupu do vykonávání funkce, a to nejdříve po jmenování a složení slibu. Jednotlivá státní zastupitelství vykonávají práva a povinnosti vyplývající z pracovněprávních vztahů za Českou republiku, jež je zaměstnavatelem státních zástupců (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 244).

Pracovní poměr státního zástupce se řídí zákoníkem práce. Státní zástupce je přijímán do pracovního poměru na dobu neurčitou, končícího zánikem funkce státního zástupce nebo dosažením 70 let věku (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 245).

3.1.4 Zánik funkce

Důvody zániku funkce státního zástupce stanovuje § 21 zákona o státním zastupitelství. Jsou jimi například: odepření složení slibu, pozbytí státního občanství ČR, jmenování soudcem, zvolení poslancem nebo senátorem Parlamentu ČR, dosažení věku 70 let, úmrtí či prohlášení za mrtvého, omezení svéprávnosti, odsouzení pro trestný čin, odvolání z funkce a další (Koudelka, Růžička, Vondruška, 2010, s. 275).

Vzdání se funkce je také důvodem k zániku funkce státního zástupce. Jedná se o svobodný, určitý a srozumitelný písemný úkon, který je doručen ministru spravedlnosti. K zániku funkce dochází po uplynutí dvouměsíční lhůty (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 266).

3.2 Povinnosti státních zástupců

Dle článku 27 odstavce 4 Listiny nemá státní zástupce právo na stávku. Taktéž nesmí přijímat dary či jiné výhody (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 280)

Státní zástupce je dle § 24 odstavce 1 zákona č. 283/1993 Sb. povinen postupovat: „*odborně, svědomitě, odpovědně, nestranně, spravedlivě a bez zbytečných průtahů*“. Státním zástupcům je ukládána povinnost zdrženlivosti jak v profesním, tak i v soukromém životě. Státní zástupce by neměl být ovlivnitelný zájmy, které odporují jeho povinnostem, např. zájmy politických stran (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 281).

Státní zástupce by neměl mít předsudky a chovat se předpojatě, zvláště k pachatelům trestných činů. Funkce státního zástupce nesmí být využívána k uplatňování soukromých zájmů (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 282). Není vhodné, aby byl státní zástupce vysoce zadlužen, to může vést k nežádoucí manipulaci ze strany věřitele. Státní zástupce má povinnost průběžného odborného vzdělávání. Pro tyto účely slouží Justiční akademie v Kroměříži. K odbornosti patří též publikační činnost státních zástupců (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 283). Státní zástupce se podílí na vzdělávání právních a justičních čekatelů nebo může přednášet na vysokých školách (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 284).

Státní zástupce zachovává úctu ke svým kolegům, k soudcům či advokátům, personálu a osobám, se kterými jedná (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 284). Je zakázáno, aby státní zástupce vykonával výdělečnou činnost, kromě správy vlastního majetku, pedagogické, vědecké, literární, publicistické a umělecké činnosti. Povolena je činnost v poradních orgánech (Fenyk, 2003, s. 72).

Mezi další povinnosti státního zástupce patří dle § 20 zákona č. 283/1993 pracovní pohotovost. Tu je povinen státní zástupce vykonat, když mu tak nařídí vedoucí státní zástupce, nejvýše však v rozsahu 400 hodin za rok (Česko, 1993b). Pokud státní zástupce poruší svou povinnost, jedná se o kárné provinění (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 280).

3.2.1 Mlčenlivost

Povinnost mlčenlivosti je součástí slibu skládaného do rukou ministra spravedlnosti (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 292). Mlčenlivost je nutno dodržovat od počátku výkonu funkce trvale, i po zániku funkce (Koudelka, Růžička, Vondruška, 2010, s. 297). Mlčenlivost se vztahuje na veškeré záležitosti, které státní zástupce zjistil v rámci výkonu své praxe. Zvláštní důraz je kladen na osobní údaje (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 292).

Mlčenlivostí státních zástupců je zachováván veřejný zájem v oblasti působnosti státního zastupitelství, zasahující do soukromí osob, které je třeba chránit. Mlčenlivost není absolutní a má své limity. Zamlčovat není třeba informace, jež jsou obecně známé, informace získané vzděláváním (právní předpisy, judikatura a podobně) vyjma interních neveřejných postupů SZ. Mlčenlivost se nevztahuje na běžnou pracovní komunikaci, například porady, konzultace a podobně (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 293).

V případě kárného stíhání může státní zástupce důvodně využít informace kryté mlčenlivostí k zajištění své obhajoby (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 294). Státního zástupce může zprostit mlčenlivosti nejvyšší státní zástupce na základě žádosti nebo dle svého vlastního uvážení. Ke zproštění mlčenlivosti nejvyššího státního zástupce je oprávněn ministr spravedlnosti (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 295).

3.3 Odpovědnost státních zástupců

Státní zástupci nesou odpovědnost za škodu a kárnou odpovědnost. Odpovědnost za škodu a povinnost zaplatit její náhradu státu nese státní zástupce, který škodu způsobil nezákonným

rozhodnutím či nevyužitím správného úředního postupu. Vina je zjišťována v kárném nebo trestním řízení (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 276). Kárné odpovědnosti podléhají státní zástupci za kárné provinění (Koudelka, Růžička, Vondruška, 2010, s. 305). Za kárné provinění považujeme nedodržení povinností, chování státního zástupce porušující principy SZ či jednání v rozporu s ústavními zákony (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 303). Kárné odpovědnosti je státní zástupce zproštěn po 2 letech, v nichž proti němu nebylo zahájeno kárné řízení (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 306).

Dle § 30 zákona č. 283/1993 Sb. je za kárná opatření považována „*důtka, snížení platu či odvolání z funkce*“. Lze upustit od uložení tohoto opatření v případech, kdy projednání věci je dostačujícím trestem. Vedoucí státní zástupce může proviněnému uložit pouze výtku bez zahájení samotného kárného řízení (Česko, 1993b).

3.4 Etický kodex

Etický kodex státního zástupce byl vydán státními zástupci krajských, vrchních a Nejvyššího státního zastupitelství dne 16. 4. 2019. Účinnosti nabyl dne 1. 5. 2019. Je v něm stanoveno 6 principů chování, které by měl každý státní zástupce dodržovat (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 280), a to dle Lata, Pavlíka a Zezulové (2020, s. 383-384): zákonnost a nezávislost (nutnost dodržovat zákony a jednat nezávisle), nestrannost (zdržení se takového chování, které by vedlo k pochybnostem o nestrannosti), odbornost (je třeba soustavného vzdělávání se a získávání nových znalostí), důvěryhodnost (zastávání zákonnosti jako hodnoty, zákaz přijímání darů), důstojnost a vystupování (dodržování zásady zdvořilého a slušného chování, zásady mlčenlivosti a vhodného oblékání) a spolupráce (jak mezi státními zástupci, tak mezi právními orgány národními či zahraničními).

3.5 Platové poměry

Platové poměry státních zástupců se řídí zákonem o platu státních zástupců. Plat státního zástupce je součinem platové základny a platového koeficientu, který je určen dle počtu let praxe s přihlédnutím na stupeň státního zastupitelství, u něhož státní zástupce vykonává svou funkci (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 246). Platy státních zástupců vycházejí z platů soudců, avšak jsou o 10 % nižší. Zákon udává platovou základnu, která se každoročně mění

(Koudelka, Růžička, Vondruška, 2010, s. 261). Platovým poměrům bude věnován větší prostor v následující kapitole.

3.6 Asistenti a právní čekatelé

Zákon připouští fungování asistentů na všech státních zastupitelstvích, avšak v praxi působí asistenti pouze u Nejvyššího státního zastupitelství. Asistenti jsou přidělováni vysokým úředníkům NSZ, a to: nejvyššímu státnímu zástupci, náměstkovi nejvyššího státního zástupce a ředitelům odborů Nejvyššího státního zastupitelství (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 327). Funkce asistenta byla zákonně ukotvena v roce 2008 (Koudelka, Růžička, Vondruška, 2010, s. 339).

Pracovní poměr asistentovi vzniká jmenováním. Jestliže zanikne funkce státního zástupce, u kterého asistent působí, jeho funkce se zrušuje. To ještě neznamená zánik jeho pracovního poměru (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 328).

Podmínky pro výkon funkce asistenta jsou bezúhonnost a absolvování právnického vysokoškolského magisterského vzdělání. Výkon funkce asistenta lze uznat jako praxi právního čekatele (Koudelka, Růžička, Vondruška, 2010, s. 339). Asistenti taktéž zachovávají mlčenlivost o skutečnostech, se kterými přišli do styku v návaznosti na výkon své funkce (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 328).

3.6.1 Čekatelská praxe

Čekatelská praxe je obdobou justiční praxe a slouží k odborné přípravě čekatele pro výkon funkce státního zástupce. Čekatelská praxe je vykonávána z větší části (30 měsíců) u okresních a krajských SZ, část dále u vrchního nebo Nejvyššího SZ. Celková délka čekatelské praxe je stanovena na 3 roky. Do praxe lze uznat výkon jiného právnického povolání, započítá se maximálně 24 měsíců. Praxe je zaměřena na prohloubení znalostí, rozvoj schopnosti aplikace právních předpisů, osvojení etických principů a zásad profesní etiky. Na průběh praxe dohlíží poradní sbor pro výchovu čekatelů ve spolupráci s Justiční akademií. Čekatelská praxe je vykonávána na základě pracovního poměru, sjednávaného na 40 měsíců. K získání čekatelské praxe musí uchazeč projít výběrovým řízením (Lata, Pavlík, Zezulová, 2020, s. 331 – 334).

Právní čekatel vykonává administrativní činnosti nebo jiné jednoduché úkony svěřené mu státním zástupcem. Povinností právního čekatele je zachovávat mlčenlivost (Koudelka, Růžička, Vondruška, 2010, s. 349, 351). Po ukončení čekatelské praxe právní čekatel skládá závěrečnou zkoušku, jejíž úspěšné složení je podmínkou ke jmenování státním zástupcem (Koudelka, Růžička, Vondruška, 2010, s. 353).

4 PERSONÁLNÍ ASPEKT NSZ

V této kapitole je věnován prostor personální situaci Nejvyššího státního zastupitelství v letech 2011 – 2020. Přiblížen bude počet pracovníků, obsazenost pozic a platové poměry státních zástupců u NSZ.

4.1 Personální zajištění výkonu působnosti NSZ

Na činnosti Nejvyššího státního zastupitelství se podílejí především státní zástupci NSZ v čele s nejvyšším státním zástupcem. Na základě jmenování jsou v pracovním poměru také asistenti vyskytující se výlučně u NSZ. Působení právních čekatelů u NSZ je takřka vyloučeno, jelikož právní čekatelé zpravidla vykonávají svou funkci u nižších článků soustavy státních zastupitelství. Součástí kolektivu NSZ jsou též ostatní zaměstnanci zajišťující administrativu, personalistiku, spisovou službu, kybernetickou bezpečnost, účetnictví či mzdovou agendu (Veřejná žaloba, 2021).

Tabulka 1: Rozložení zaměstnanců NSZ

Rok	Státní zástupci		Právní čekatelé	Asistenti	Ostatní zaměstnanci
	plán	skutečnost			
2011	55	52	0	11	53
2012	56	55	0	13	66
2013	56	53	0	11	66
2014	56	55	0	10	66
2015	56	55	0	8	55
2016	56	54	0	8	55
2017	56	54	0	8	64
2018	64	57	0	8	63
2019	64	57	0	11	68
2020	64	57	0	11	72

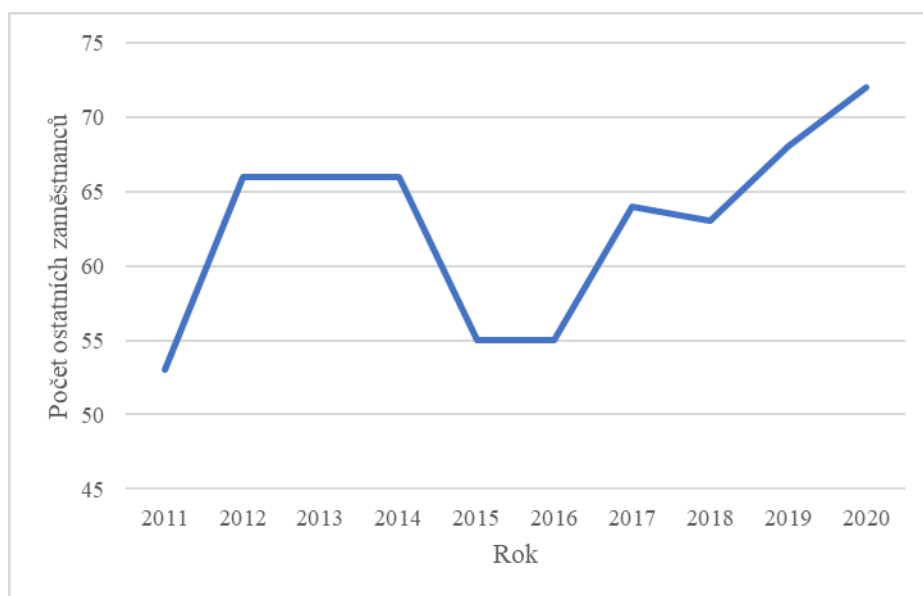
Zdroj: vlastní zpracování dle (Veřejná žaloba, 2010 – 2020b)

Tabulka číslo 1 zobrazuje počty zaměstnanců Nejvyššího státního zastupitelství v letech 2011 – 2020. Údaje o počtu státních zástupců NSZ jsou rozděleny na stav plánovaný a stav skutečný. Skutečný stav se pohybuje v letech 2011 – 2020 mezi 52 a 57 státními zástupci NSZ a v průběhu let roste. V rámci údaje o skutečném stavu státních zástupců jsou započítány i státní zástupkyně na mateřské dovolené.

Plánovaný stav je ve sledovaném období každý rok vyšší. Pohybuje se mezi 55 a 64 státními zástupci, též má rostoucí trend. Z tabulky je patrné, že u NSZ v uvedených letech nepůsobil ani jeden právní čekatel.

Asistenti mohou být přiděleni nejvyššímu státnímu zástupci, náměstkům nejvyššího státního zástupce a ředitelům odborů NSZ. Ve sledovaném období byl jejich počet nejvyšší v roce 2012, kdy u Nejvyššího státního zastupitelství působilo 13 asistentů, nejnižší počet zaznamenaly roky 2015 až 2018, kdy se počet snížil na pouhých 8 asistentů.

Důležitou roli zastávají ostatní zaměstnanci NSZ, kteří zajišťují chod organizace. Ve sledovaných letech se jejich počet pohyboval mezi 53 a 72 zaměstnanci. V průběhu let většinou rostl, k poklesu počtu ostatních zaměstnanců došlo pouze v letech 2015, 2016 a 2018. Tuto situaci znázorňuje následující obrázek.

Obrázek 1: Ostatní zaměstnanci

Zdroj: vlastní zpracování dle (Veřejná žaloba, 2010 – 2020b)

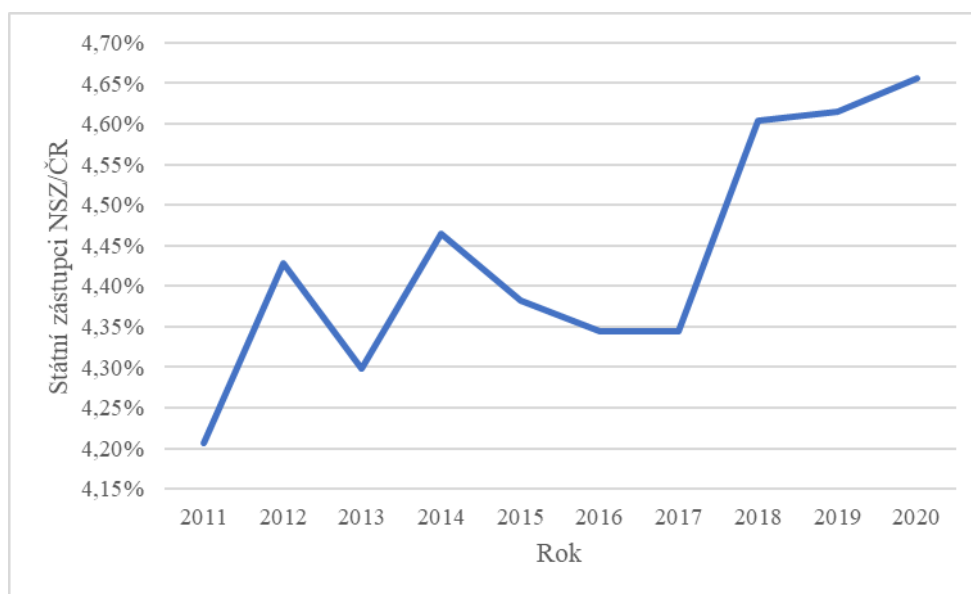

Tabulka 2: Podíl státních zástupců NSZ z celkového počtu státních zástupců v ČR

Rok	Státní zástupci NSZ	Státní zástupci celkem v ČR	Státní zástupci NSZ
2011	52	1236	4,21 %
2012	55	1242	4,40 %
2013	53	1233	4,30 %
2014	55	1232	4,46 %
2015	55	1255	4,38 %
2016	54	1243	4,34 %
2017	54	1243	4,34 %
2018	57	1238	4,60 %
2019	57	1235	4,62 %
2020	57	1224	4,66 %

Zdroj: vlastní zpracování dle (Veřejná žaloba, 2010 – 2020b)

Z předchozí tabulky vychází fakt, že nejvyšší státní zástupci tvoří trochu více než 4 % z celkového objemu státních zástupců v ČR, jejichž počet se pohyboval v letech 2011 – 2020 mezi 1272 a 1280 (údaje o celkovém počtu státních zástupců v ČR jsou k 31. 12. jednotlivého roku). Tuto skutečnost zachycuje i následující obrázek.

Obrázek 2: Podíl státních zástupců NSZ z celkového počtu státních zástupců v ČR

Zdroj: vlastní zpracování dle (Veřejná žaloba, 2010 – 2020b)

Tabulka 3: Státní zástupci NSZ na 100 tis. obyvatel

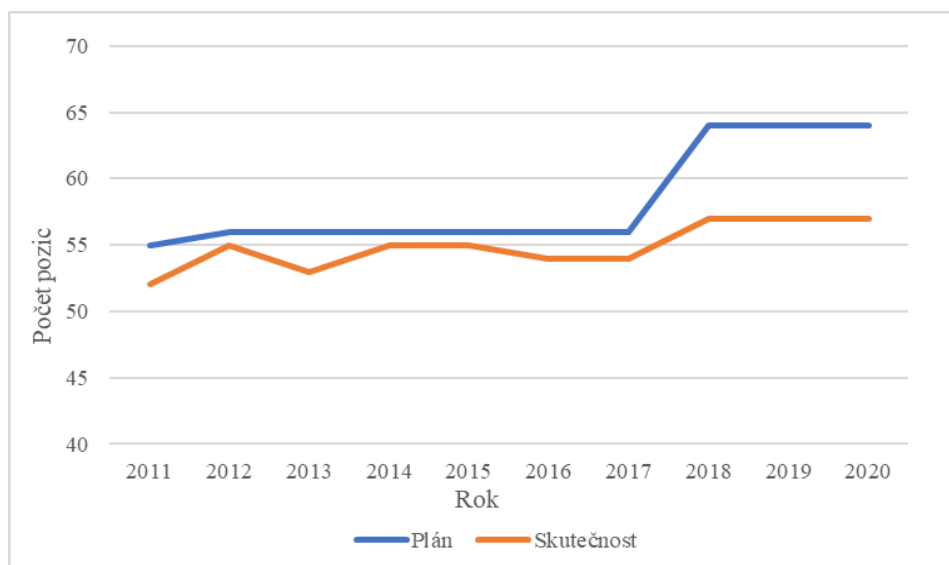
Rok	Státní zástupci NSZ	Na 100 tis. obyvatel
2011	52	0,495
2012	55	0,523
2013	53	0,504
2014	55	0,522
2015	55	0,521
2016	54	0,510
2017	54	0,509
2018	57	0,535
2019	57	0,533
2020	57	0,533

Zdroj: vlastní zpracování dle (Veřejná žaloba, 2010 – 2020b), (ČSÚ, 2011 –2020)

Tabulka číslo 3 udává počet státních zástupců NSZ přepočtených na 100 tisíc obyvatel v České republice. Je patrné, že na 100 tisíc obyvatel připadá kolem 0,5 státního zástupce NSZ.

4.2 Obsazenost pozic státními zástupci NSZ

Již z tabulky číslo 1 je patrné, že plánovaný stav státních zástupců u NSZ vždy převyšuje stav skutečný. Na následujícím obrázku je znázorněn tento trend, který se nemění ani v průběhu let. Počet zaměstnanců během let roste, ale nikdy není dosažen plánovaný stav pracovníků.

Obrázek 3: Obsazenost pozic státními zástupci NSZ

Zdroj: vlastní zpracování dle (Veřejná žaloba, 2010 – 2020b)

Tabulka 4: Obsazenost pozic NSZ

Rok	Státní zástupci NSZ		Obsazenost
	plán	skutečnost	
2011	55	52	94,5 %
2012	56	55	98,2 %
2013	56	53	94,6 %
2014	56	55	98,2 %
2015	56	55	98,2 %
2016	56	54	96,4 %
2017	56	54	96,4 %
2018	64	57	89,1 %
2019	64	57	89,1 %
2020	64	57	89,1 %

Zdroj: vlastní zpracování dle (Veřejná žaloba, 2010 – 2020b)

Tabulka výše vychází z tabulky číslo 1 a zaměřuje se na procentní obsazenost pozic Nejvyššího státního zastupitelství. Z tabulky je patrné, že plánovaný stav pracovníků je plněn z 89 až 98 %. V letech 2014 a 2015 skutečnost skoro odpovídala plánu. V těchto letech chyběl pouhý 1 zaměstnanec a skutečný stav by odpovídal požadovanému počtu pracovníků NSZ.

4.3 Platy státních zástupců NSZ

Plat státního zástupce je získán součinem platové základny a platového koeficientu. Pro okresní, krajské a vrchní státní zástupce platový koeficient vychází z let praxe. Koeficienty jsou uvedeny v zákoně číslo 201/1997 Sb., o platu a některých dalších náležitostech státních zástupců.

Platové koeficienty státních zástupců Nejvyššího státního zastupitelství nevycházejí z let praxe, ale jsou pevně dány ve výše zmíněném zákoně. Následující tabulka obsahuje platové koeficienty dle jednotlivých pracovních pozic u Nejvyššího státního zastupitelství.

Tabulka 5: Platové koeficienty státních zástupců NSZ

Funkce	Platový koeficient
Státní zástupce	1,84
Vedoucí oddělení	1,99
Ředitel odboru	2,07
Náměstek	2,27
Nejvyšší státní zástupce	2,71

Zdroj: vlastní zpracování dle (Česko, 1997)

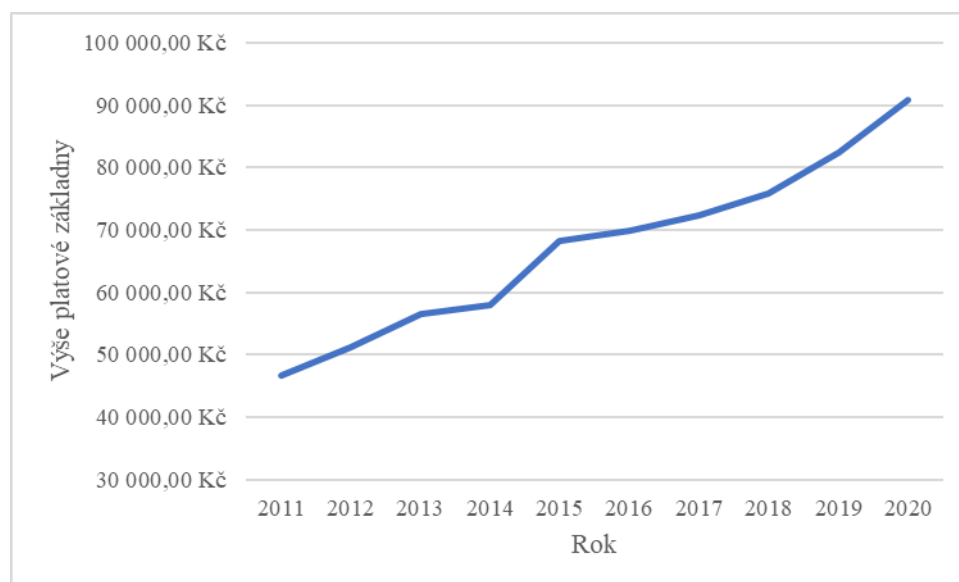
Platová základna státního zástupce činí 90 % platové základny soudce. Platovou základnu každý rok vyhláší Ministerstvo práce a sociálních věcí Sdělením o vyhlášení výše platové základny pro určení platu státních zástupců.

Tabulka 6: Platová základna v letech 2011 – 2020

Rok	Platová základna
2011	46 557,00 Kč
2012	51 164,10 Kč
2013	56 571,07 Kč
2014	58 046,17 Kč
2015	68 177,70 Kč
2016	69 873,30 Kč
2017	72 441,00 Kč
2018	75 810,60 Kč
2019	82 344,60 Kč
2020	90 784,80 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle (MPSV, 2015 – 2020), (Zákony pro lidi, 2011 – 2014)

Předchozí tabulka předkládá platové základny státních zástupců v letech 2011 až 2020. Platová základna státních zástupců každým rokem roste. V roce 2011 činila výše platové základny 46 557,00 Kč a v průběhu let rostla až do výše 90 784,80 Kč, platné v roce 2020. V žádném roce nedošlo ke snížení platové základny oproti roku předchozímu.

Obrázek 4: Výše platové základny v průběhu let

Zdroj: vlastní zpracování dle (MPSV, 2015 – 2020), (Zákony pro lidi, 2011 – 2014)

Na obrázku číslo 4 je zobrazen rostoucí trend výše platové základny státních zástupců.

4.3.1 Reálný růst platové základny

Následující tabulka v posledním sloupci udává, o kolik reálně meziročně vzrostla výše platové základny s přihlédnutím na inflaci v daném roce.

Tabulka 7: Reálný růst platové základny

Rok	Platová základna	Inflace	Rozdíl (t_1-t_0)	Meziroční vzrůst	Reálný růst
2011	46 557,00 Kč	1,9 %	-	-	-
2012	51 164,10 Kč	3,3 %	4607,10	9,90 %	6,60 %
2013	56 571,07 Kč	1,4 %	5406,97	10,57 %	9,17 %
2014	58 046,17 Kč	0,4 %	1475,10	2,61 %	2,21 %
2015	68 177,70 Kč	0,3 %	10131,53	17,45 %	17,15 %
2016	69 873,30 Kč	0,7 %	1695,60	2,49 %	1,79 %
2017	72 441,00 Kč	2,5 %	2567,70	3,67 %	1,17 %
2018	75 810,60 Kč	2,1 %	3369,60	4,65 %	2,55 %
2019	82 344,60 Kč	2,8 %	6534,00	8,62 %	5,82 %
2020	90 784,80 Kč	3,2 %	8440,20	10,25 %	7,05 %

Zdroj: vlastní zpracování dle (MPSV, 2015 – 2020), (Zákony pro lidi, 2011 – 2014), (ČSÚ, 2022 b)

V letech s vyšší inflací je vidět, že reálný růst základny je velmi nízký oproti rokům s nižší inflací, kde naopak platová základna roste až o 17,15 %, jak tomu bylo v roce 2015.

5 FINANČNÍ ASPEKT NSZ

Tato kapitola je zaměřena na finanční situaci Nejvyššího státního zastupitelství v letech 2010–2020.

5.1 Rozpočet NSZ v letech 2010 – 2020

Tabulka níže udává výši příjmů a výdajů v období od roku 2010 do roku 2020.

Tabulka 8: Rozpočet NSZ (v tis. Kč)

Rok	Příjmy		Výdaje	
	schválené	skutečnost	schválené	skutečnost
2010	55	331	124 672	126 705
2011	55	284	121 576	124 309
2012	55	161	120 938	136 583
2013	55	859	128 108	142 584
2014	55	541	140 252	150 311
2015	55	532	139 109	182 006
2016	55	257	156 089	168 875
2017	55	214	167 610	176 798
2018	55	153	189 984	192 917
2019	55	96	184 219	215 370
2020	55	202	213 511	223 015

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2010 – 2020b)

Příjmy i výdaje jsou rozděleny na ty, které byly schválené a ty, které se skutečně realizovaly. Na první pohled je jasné, že příjmy i výdaje, které se uskutečnily značně převyšují schválený plán.

5.2 Rozpočet v přepočtu na HDP

HDP neboli hrubý domácí produkt je ukazatelem výkonnosti ekonomiky, je mezistátně srovnatelný a představuje dle Českého statistického úřadu (2022a) „peněžní vyjádření celkové hodnoty statků a služeb nově vytvořených v daném období na určitém území.“ Přepočtením dat na hodnotu HDP získáme údaj, který je možno užít k mezistátní komparaci.

Následující tabulka zobrazuje v druhém sloupci výši HDP ČR v daném roce. Z podílu výdajů MS a HDP vychází přepočet výdajů MS na HDP. Z tabulky je patrné že výdaje MS představují zhruba 0,5 % HDP v jednotlivých letech.

Tabulka 9: Přepočet výdajů MS na HDP

Rok	HDP (v mil. Kč)	Výdaje MS (v mil. Kč)	MS/HDP
2010	3 992 870	20 918	0,52 %
2011	4 062 323	20 312	0,50 %
2012	4 088 912	20 646	0,50 %
2013	4 142 811	21 284	0,51 %
2014	4 345 766	21 708	0,50 %
2015	4 625 378	24 435	0,53 %
2016	4 796 873	24 493	0,51 %
2017	5 110 743	26 186	0,51 %
2018	5 410 761	28 269	0,52 %
2019	5 791 498	30 757	0,53 %
2020	5 709 131	32 112	0,56 %

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2010 – 2020b), (ČSÚ, 2023)

Tabulka 10: Přepočet výdajů soustavy SZ na HDP

Rok	HDP (v mil. Kč)	Výdaje SZ (v mil. Kč)	SZ/HDP
2010	3 992 870	2 092	0,052 %
2011	4 062 323	1 981	0,049 %
2012	4 088 912	2 130	0,052 %
2013	4 142 811	2 299	0,055 %
2014	4 345 766	2 364	0,054 %
2015	4 625 378	2 896	0,063 %
2016	4 796 873	2 723	0,057 %
2017	5 110 743	2 822	0,055 %
2018	5 410 761	2 988	0,055 %
2019	5 791 498	3 307	0,057 %
2020	5 709 131	3 460	0,061 %

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2010 – 2020b), (Český statistický úřad, 2023)

Tabulka 10 zobrazuje ve čtvrtém sloupci přepočet výdajů celé soustavy státních zastupitelství na HDP. V průběhu let se tato hodnota pohybuje okolo 0,05 % HDP.

Tabulka 11: Přepočet výdajů NSZ na HDP

Rok	HDP (v mil. Kč)	Výdaje NSZ (v mil. Kč)	NSZ/HDP
2010	3 992 870	127	0,0032 %
2011	4 062 323	125	0,0031 %
2012	4 088 912	137	0,0034 %
2013	4 142 811	143	0,0035 %
2014	4 345 766	151	0,0035 %
2015	4 625 378	183	0,0040 %
2016	4 796 873	169	0,0035 %
2017	5 110 743	177	0,0035 %
2018	5 410 761	193	0,0036 %
2019	5 791 498	216	0,0037 %
2020	5 709 131	224	0,0039 %

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2010 – 2020b), (ČSÚ, 2023)

Tabulka výše zobrazuje ve čtvrtém sloupci přepočet výdajů Nejvyššího státního zastupitelství na HDP. V průběhu let se tato hodnota pohybuje okolo 0,003 % HDP.

5.3 Financování Ministerstvem spravedlnosti

Následující tabulka ukazuje ve čtvrtém sloupci procentní podíl výdajů celé soustavy SZ a výdajů MS. Z tabulky vyplývá, že výdaje MS na zabezpečení celé soustavy SZ se pohybují kolem 10 % z celkových výdajů MS ve sledovaném období.

Tabulka 12: Podíl výdajů soustavy SZ na výdajích MS

Rok	Výdaje MS (v tis. Kč)	Výdaje soustavy SZ (v tis. Kč)	Výdaje soustavy SZ ku výdajům MS
2010	20 917 590	2 091 164	10,00 %
2011	20 311 753	1 980 216	9,75 %
2012	20 645 438	2 129 527	10,31 %
2013	21 283 384	2 298 932	10,80 %
2014	21 707 446	2 363 532	10,89 %
2015	24 434 803	2 895 669	11,85 %
2016	24 492 448	2 722 838	11,12 %
2017	26 185 129	2 821 747	10,78 %
2018	28 268 418	2 987 438	10,57 %
2019	30 756 435	3 306 803	10,75 %
2020	32 111 146	3 459 896	10,77 %

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2010 – 2020a)

Tabulka 13: Podíl výdajů NSZ na výdajích MS

Rok	Výdaje MS (v tis. Kč)	Výdaje NSZ (v tis. Kč)	Výdaje NSZ ku výdajům MS
2010	20 917 590	126 705	0,61 %
2011	20 311 753	124 309	0,61 %
2012	20 645 438	136 583	0,66 %
2013	21 283 384	142 584	0,67 %
2014	21 707 446	150 311	0,69 %
2015	24 434 803	182 006	0,74 %
2016	24 492 448	168 875	0,69 %
2017	26 185 129	176 798	0,68 %
2018	28 268 418	192 917	0,68 %
2019	30 756 435	215 370	0,70 %
2020	32 111 146	223 015	0,69 %

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2010 – 2020a), (Monitor, 2010 – 2020b)

Tabulka 13 ukazuje ve čtvrtém sloupci procentní podíl výdajů MS a výdajů NSZ. Z tabulky vyplývá, že výdaje MS na zabezpečení NSZ se pohybují kolem 0,6 – 0,7 % z celkových výdajů MS ve sledovaném období.

Tabulka 14: Podíl výdajů NSZ na výdajích soustavy SZ

Rok	Výdaje NSZ ku výdajům soustavy SZ
2010	6,06 %
2011	6,28 %
2012	6,41 %
2013	6,20 %
2014	6,36 %
2015	6,29 %
2016	6,20 %
2017	6,27 %
2018	6,46 %
2019	6,51 %
2020	6,45 %

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2010 – 2020a), (Monitor, 2010 – 2020b)

Z tabulky výše vyplývá, že výdaje na NSZ v průběhu sledovaných let tvoří 6,06 % až 6,51 % celkových výdajů celé soustavy SZ.

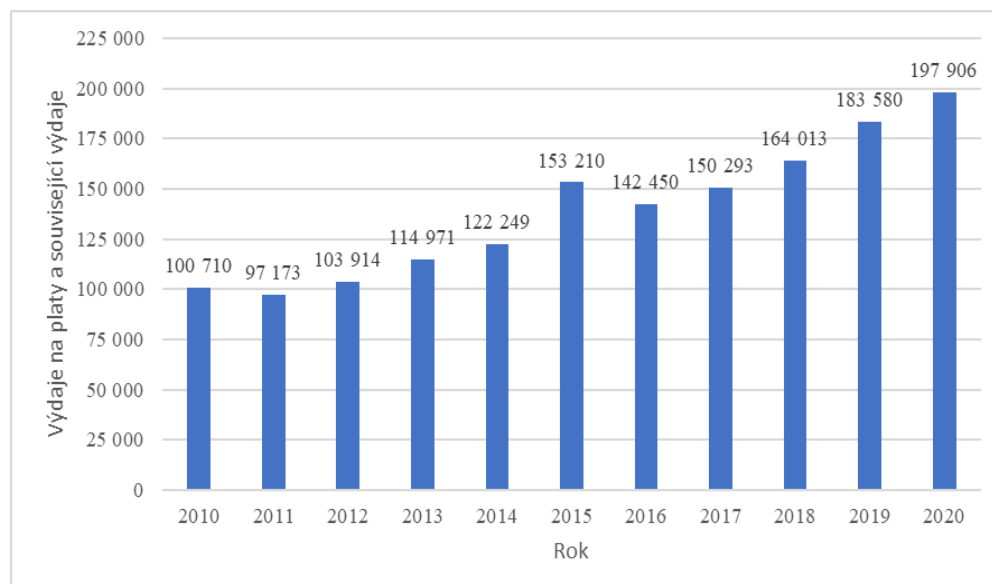
5.4 Výdaje na platy a související výdaje NSZ

V následující tabulce v druhém sloupci jsou zobrazeny skutečné výdaje na platy zaměstnanců Nejvyššího státního zastupitelství v průběhu jednotlivých let, které jsou zaokrouhleny na tisíc Kč nahoru. Výdaje na platy zahrnují samotné platy zaměstnancům, povinné pojistné placené zaměstnavatelem, ostatní platby za provedenou práci a odměny za užití duševního vlastnictví.

Tabulka 15: Výdaje na platy a související výdaje NSZ

Rok	Výdaje na platy a související výdaje (v tis. Kč)	% z celkových výdajů
2010	100 710	79 %
2011	97 173	78 %
2012	103 914	76 %
2013	114 971	81 %
2014	122 249	81 %
2015	153 210	84 %
2016	142 450	84 %
2017	150 293	85 %
2018	164 013	85 %
2019	183 580	85 %
2020	197 906	89 %

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2010 – 2020b)

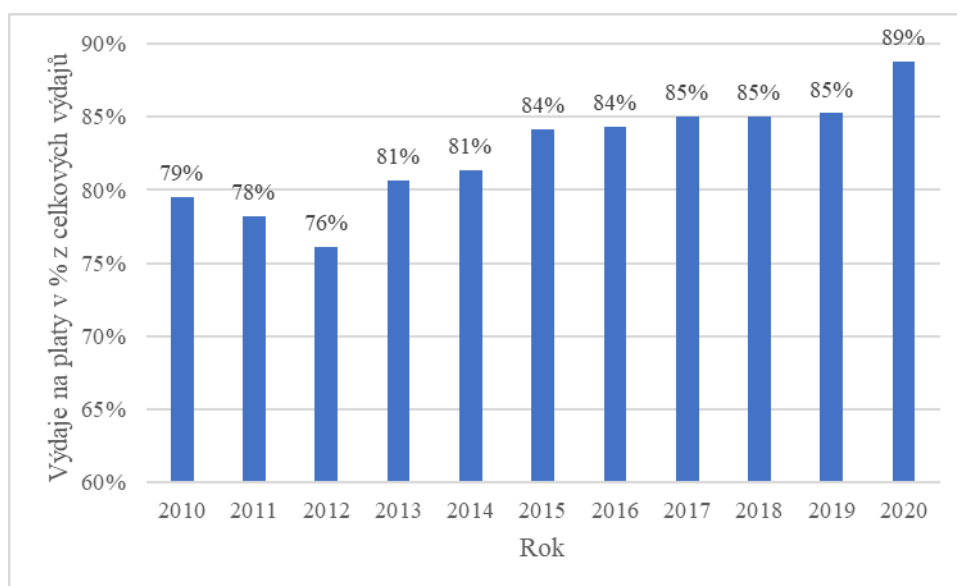

Obrázek 5: Výdaje na platy zaměstnanců NSZ (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2010 – 2020b)

Dle obrázku 5 je patrné, že výdaje na platy a související výdaje se zpravidla každým rokem zvyšují. Mírný propad zaznamenal rok 2016, ale v dalších letech výdaje opět rostly.

Třetí sloupec tabulky číslo 15 zobrazuje poměr celkových výdajů k výdajům na platy a související výdaje. Procentně se výdaje na platy a související výdaje ve sledovaném období u Nejvyššího státního zastupitelství pohybují mezi 76 % a 89 % z celkových výdajů. Údaje o vynakládání finančních prostředků na platy zaměstnancům jsou rovněž zobrazeny v následujícím obrázku, na kterém je vidět, že poměr výdajů na platy k celkovým výdajům se v každém roce liší a nemá vyloženě rostoucí charakter. Nejvyšší vynaložený objem finančních prostředků zaznamenal v tomto období rok 2020, kdy výdaje na platy a související výdaje zaujímaly 89 % z celkových výdajů. Naproti tomu v roce 2012 byl poměr těchto dvou ukazatelů nejnižší.

Obrázek 6: Výdaje na platy zaměstnanců NSZ v % z celkových výdajů NSZ

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2010 – 2020b)

Při porovnání předchozích dvou grafů je patrné, že zpravidla čím více rostou náklady na platy a související výdaje, tím roste poměr výdajů na platy a související výdaje k celkovým výdajům organizace. Z toho vyplývá, že výdajová stránka Nejvyššího státního zastupitelství se odvíjí od vyplácených platů.

5.4.1 Výdaje na platy státních zástupců NSZ

Tabulka níže zobrazuje procentní vztah vyplácených platů státních zástupců Nejvyššího státního zastupitelství k celkovým výdajům NSZ a k výdajům na platy a souvisejícím výdajům NSZ.

Tabulka 16: Výdaje na platy státních zástupců NSZ

Rok	Vyplacené platy státních zástupců v tis. Kč	% z celkových výdajů	% z výdajů na platy a související výdaje
2010	58 362	46,1 %	58,0 %
2011	55 178	44,4 %	56,8 %
2012	59 507	43,6 %	57,3 %
2013	67 793	47,5 %	59,0 %
2014	70 511	46,9 %	57,7 %
2015	98 197	54,0 %	64,1 %
2016	88 049	52,1 %	61,8 %
2017	89 886	50,8 %	59,8 %
2018	96 255	49,9 %	58,7 %
2019	106 479	49,4 %	58,0 %
2020	117 002	52,5 %	59,1 %

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2010 – 2020b)

Z třetího sloupce tabulky je patrné, že platy státních zástupců NSZ představují zhruba polovinu celkových výdajů NSZ a více jak polovinu výdajů na platy a související výdaje, což je zobrazeno ve čtvrtém sloupci.

5.4.2 Výdaje na platy ostatních zaměstnanců NSZ

Tabulka číslo 17 zobrazuje procentní vztah vyplácených platů ostatních zaměstnanců Nejvyššího státního zastupitelství k celkovým výdajům NSZ a k výdajům na platy a souvisejícím výdajům NSZ.

Tabulka 17: Výdaje na platy ostatních zaměstnanců NSZ

Rok	Vyplacené platy ostatních zaměstnanců v tis. Kč	% z celkových výdajů	% z výdajů na platy a související výdaje
2010	16 658	13,1 %	16,5 %
2011	17 186	13,8 %	17,7 %
2012	18 123	13,3 %	17,4 %
2013	18 578	13,0 %	16,2 %
2014	20 493	13,6 %	16,8 %
2015	21 016	11,5 %	13,7 %
2016	20 904	12,4 %	14,7 %
2017	24 822	14,0 %	16,5 %
2018	28 881	15,0 %	17,6 %
2019	33 838	15,7 %	18,4 %
2020	34 979	15,7 %	17,7 %

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2010 – 2020b)

Oproti výdajům na platy státních zástupců NSZ tvoří výdaje na platy ostatních zaměstnanců NSZ zhruba 11 až 15 % z celkových výdajů NSZ.

6 SHRNU TÍ ANALÝZY

Díky analýze v kapitole 4 a 5 je možné nahlédnout do personální a finanční situace Nejvyššího státního zastupitelství v průběhu dekády.

Plánovaný stav státních zástupců u NSZ není v letech 2011 – 2020 dosažen. Plán dlouhodobě převyšuje skutečnost, z čehož vyplývá, že obsazenost pozic státních zástupců nedosahuje 100 %, ale ve skutečnosti se pohybuje v průměru okolo 94% obsazenosti míst. Přesto počet zaměstnanců s odchylkami v průběhu let roste. Státní zástupci NSZ tvoří zhruba 4,5 % z celkového počtu všech státních zástupců v ČR.

Ve sledovaných letech u NSZ působilo nejvíce 13 asistentů, a to v roce 2012. Ostatní zaměstnanci podílející se na činnostech zajišťujících chod organizace tvořili ve sledovaném období zhruba polovinu všech zaměstnanců NSZ a jejich počet v průběhu let povětšinou rostl.

Platová základna státních zástupců v uvedených letech každým rokem rostla, nikdy nedošlo k jejímu snížení oproti roku předchozímu. V roce 2011 činila výše platové základny 46 557 Kč a v průběhu let vzrostla až do výše 90 784 Kč, platné v roce 2020. Ke zjištění skutečného růstu platové základny bylo zapotřebí očistit ji o vliv inflace. Závěrem je zjištění, že základna meziročně rostla v průměru o 5,8 %.

Schválené příjmy instituce byly každý rok sledovaného období stanoveny ve stejné výši, a to 55 000 Kč. Uskutečněné příjmy každoročně převýšily plán. Jinak tomu nebylo ani u výdajů. Bylo zjištěno, že výdajová stránka NSZ se odvíjí od vyplácených platů.

Pro možnost případné komparace státního zastupitelství mezistátně je nutné provést převod výdajů na HDP. Výsledkem analýzy jsou následující zjištění. Výdaje Ministerstva spravedlnosti představovaly zhruba 0,5 % HDP, výdaje celé soustavy státních zastupitelství se pohybovaly okolo 0,05 % HDP a výdaje Nejvyššího státního zastupitelství tvořily 0,003 % HDP v průměru v jednotlivých letech. Státní zastupitelství jsou financována z rozpočtu kapitoly Ministerstva spravedlnosti (336). Na fungování NSZ připadá kolem 0,6 – 0,7 % z celkových výdajů MS.

Poslední zkoumanou oblastí byly výdaje na platy všech zaměstnanců NSZ. Výdaje na platy a související výdaje tvořily v průměru za sledovaném období 82 % z celkových výdajů NSZ. Výdaje na platy státních zástupců vykonávajících funkci u NSZ tvořily průměrně 53 % z celkových výdajů a výdaje na platy ostatních zaměstnanců představovaly v průměru 15 % z celkových výdajů organizace.

ZÁVĚR

Bakalářská práce s názvem Vybrané ukazatele vývoje státního zastupitelství v ČR měla za cíl provést deskripci historického vývoje od prvopočátku utváření institutu státního zastupitelství, respektive prokuratury, až po současnou situaci. Dále byl stanoven cíl zanalyzovat vybrané personální a ekonomické aspekty činnosti státního zastupitelství v průběhu dekády.

Popis historického vývoje, jako základ novodobého fungování institutu, byl proveden komplexně v první kapitole bakalářské práce včetně rozdělení do období dle fází rozvíjející se prokuratury. Lze konstatovat, že státní zastupitelství muselo projít mnoha staletými formováními, aby se dostalo do podoby, jak ho známe teď. Hlavní rozdíl mezi historickým a současným stavem institutu spočívá v tom, že v historii se prokuratura orientovala výlučně na zastupování panovníka a ochranu jeho zájmů, spojenými například s výběrem daní, a až postupem času se přetransformovala i na trestní záležitosti, které v současné době tvoří jádro celé soustavy. V minulosti plnil funkci žalobce soukromý subjekt a nyní máme žalobce veřejného. A v neposlední řadě došlo k přeměně prokuratury, jak byla veřejná žaloba nazývána dříve, na státní zastupitelství, které funguje dnes.

Dále se práce věnuje teoretickému osvětlení fungování státního zastupitelství a úpravě státních zástupců, tak, jak popisuje zákon o státním zastupitelství. Druhá kapitola je zasvěcena struktuře státního zastupitelství obecně a přiblížení Nejvyššího státního zastupitelství jako orgánu soustavy. Třetí kapitola se zaměřuje na státní zástupce v obecné rovině a věnuje se například podmínkám pro výkon funkce státního zástupce nebo jejich povinnostem či odpovědnosti. Nechybí přiblížení funkce asistenta a právního čekatele.

Personálním a ekonomickým aspektům činnosti státního zastupitelství se věnují kapitoly 4 a 5, konkrétně se zabývají podrobným výzkumem aspektů Nejvyššího státního zastupitelství, jelikož zkoumání celé soustavy státních zastupitelství by nemohlo být provedeno takto komplexně a do hloubky, jak to bylo možné se zaměřením na jednu instituci vybranou z celé soustavy. Kapitola čtyři poskytuje náhled do personální situace Nejvyššího státního zastupitelství v průběhu vybraných let, předkládá údaje o rozložení zaměstnanců NSZ na jednotlivých pozicích, procentní obsazenost pozic státními zástupci NSZ, vztažených k plánované obsazenosti, či údaje o platové základně státních zástupců.

Pátá kapitola zkoumá zmíněnou finanční situaci NSZ od rozpočtu NSZ, se zaměřením na výdajovou stránku, přes přepočítaný rozpočet NSZ i MS na HDP, který by případně mohl sloužit k mezistátnímu porovnávání, až po rozbor výdajů na platy všech zaměstnanců NSZ.

Závěrem lze říci, že stanovené cíle byly naplněny s výhradním zaměřením na jednu instituci soustavy státních zastupitelství, tedy Nejvyšší státní zastupitelství.

Ve výzkumu by bylo možné pokračovat mezistátní komparací, přičemž by byla provedena podobná analýza libovolného evropského státu či státu Visegrádské čtyřky a následným převedením údajů na HDP by bylo možné komparovat státní zastupitelství mezinárodně.

POUŽITÁ LITERATURA

- ČESKO, 1993a. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů. In: Sbirka zákonů České republiky. Částka 1, č. 1. ISSN 1211-1244. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/start.aspx>
- ČESKO, 1993b. Zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů. In: Sbirka zákonů České republiky. Částka 133, č. 315. ISSN 1211-1244. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/start.aspx>
- ČESKO, 1997. Zákon č. 201/1997 Sb., o platu a některých dalších náležitostech státních zástupců (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů. In: Sbirka zákonů České republiky. Částka 122, č. 347. ISSN 1211-1244. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/start.aspx>
- ČESKO, 2012. Zákon č. 89/2012Sb., občanský zákoník (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů. In: Sbirka zákonů České republiky. Částka 33, č. 89. ISSN 1211-1244. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/start.aspx>
- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2011 – 2020. Vývoj obyvatelstva České republiky – archiv. In: Český statistický úřad [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 2023-01-18]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/vyvoj-obyvatelstva-ceske-republiky-2020>
- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2022a. Hrubý domácí produkt (HDP) – Metodika. *Český statistický úřad* [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 2023-01-25]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/hruby_domaci_produk_t_-hdp-
- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2022b. Inflace – druhy, definice, tabulky. *Český statistický úřad* [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 2023-02-22]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/mira_inflace
- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2023. Hlavní makroekonomické ukazatele. *Český statistický úřad* [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 2023-02-17]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/hmu_cr
- DŘÍMAL, Jaroslav, 1969. Královský prokurátor a jeho úřad do roku 1745. In: *Sborník archivních prací, roč. 19, č. 2*. Praha: Archivní správa Ministerstva vnitra, s. 348-385. ISSN 0036-5246.
- FENYK, Jaroslav, 2003. *Vademecum státního zástupce*. Praha: ASPI. ISBN 80-863-9580-4.
- FLEGL, Vladimír, 1979. *Československá justice a prokuratura: 1945-1978*. Praha: Ústav státní správy. Bez ISBN.
- GRYGAR, Jiří, 2017. *Zákon o vyšších soudních úřednících a vyšších úřednících státního zastupitelství: komentář*. Praha: Wolters Kluwer. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-706-6.
- KOUDELKA, Zdeněk, Miroslav RŮŽIČKA a František VONDRUŠKA, 2010. *Zákon o státním zastupitelství s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges. Komentátor. ISBN 978-80-87212-25-7.

- KUCHTA, Josef a Karel SCHELLE, 1994a. *Historie a současnost státního zastupitelství*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 80-210-1044-4.
- KUCHTA, Josef a Karel SCHELLE, 1994b. *Státní zastupitelství*. Zlín: Živa. ISBN 80-901-7453-1.
- LATA, Jan, 2016. *Státní zastupitelství ve světle proměn: drama o čtyřech dějstvích*. Praha: Auditorium. ISBN 978-80-87284-58-2.
- LATA, Jan, Jiří PAVLÍK a Jana ZEŽULOVÁ, 2020. *Zákon o státním zastupitelství: komentář*. Praha: Wolters Kluwer. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-800-3.
- MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, 2015 – 2020. Sdělení. In: Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí [cit. 2023-01-23]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/web/cz/sdeleni-1>
- MONITOR, 2010 – 2020a. Ministerstvo spravedlnosti. In: Monitor [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR [cit. 2023-02-16]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/kapitola/336/prehled?obdobi=1012&rad=t>
- MONITOR, 2010 – 2020b. Nejvyšší státní zastupitelství Brno. In: Monitor [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR [cit. 2023-01-24]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/49467352/prehled?rad=t&obdobi=2012>
- NEDOROST, Libor, Jana OTOUPALÍKOVÁ, Karel SCHELLE a Vladislav VĚTROVEC, 2002. *Státní zastupitelství: historie, současnost a perspektivy*. Praha: EUROLEX BOHEMIA. ISBN 80-86432-34-3.
- PLUNDR, Otakar a Petr HLAVSA, 1987. *Organizace justice a prokuratury*. 5., podstatně přeprac. a dopl. vyd. Praha: Panorama. ISBN 11-072-87.
- ROSŮLEK, Adéla, 2021. *20 případů státního zástupce na okrese*. Praha: Wolters Kluwer. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-657-1.
- SCHELLE, Karel, 2012. *Vývoj veřejné žaloby do roku 1989*. Ostrava: Key Publishing. Právo (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-170-2.
- TUREK, Adolf, 1959. Státní zastupitelství v českých zemích v letech 1850-1949. In: *Sborník archivních prací, roč. 9, č. 2*. Praha: Archivní správa Ministerstva vnitra, s. 106-159. ISSN 0036-5246.
- VEŘEJNÁ ŽALOBA, 2011 – 2020. Zprávy o činnosti. In: Veřejná žaloba [online]. Brno: Nejvyšší státní zastupitelství [cit. 2023-01-18]. Dostupné z: <https://verejnazaloba.cz/nsz/cinnost-nejvyssiho-statniho-zastupitelstvi/zpravy-o-cinnosti/>
- VEŘEJNÁ ŽALOBA, 2021. Organizační struktura Nejvyššího státního zastupitelství. In: *Veřejná žaloba* [online]. Brno: Nejvyšší státní zastupitelství [cit. 2023-03-05]. Dostupné z: <https://verejnazaloba.cz/wp-content/uploads/2021/08/Organiza%C4%8Dn%C3%AD-struktura-NSZ.pdf>

ZÁKONY PRO LIDI, 2011 – 2014. Sdělení o vyhlášení výše platové základny pro určení platu státních zástupců. In: *Zákony pro lidi* [online]. Zlín: AION CS, s.r.o. [cit. 2023-01-23]. Dostupné z:

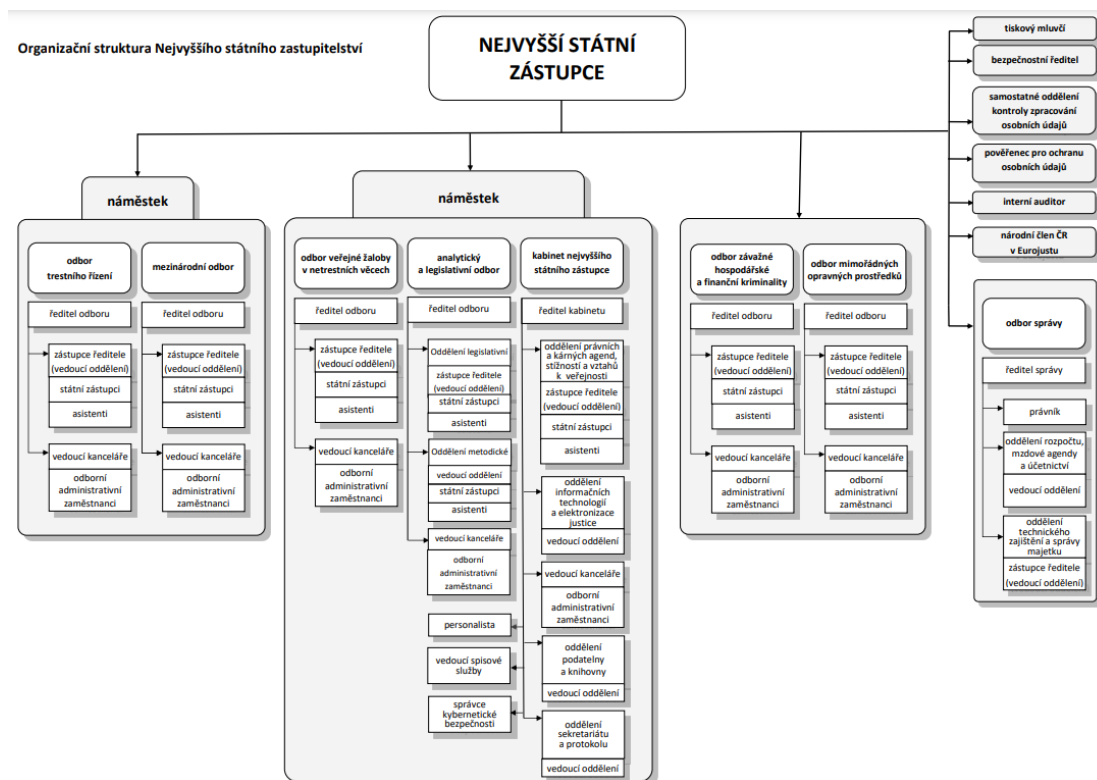
<https://www.zakonyprolidi.cz/hledani?text=Sd%C4%9Blen%C3%AD%20o%20vyhl%C3%A1%C5%A1en%C3%AD%20v%C3%BD%C5%A1e%20platov%C3%A9%20z%C3%A1kladny%20pro%20ur%C4%8Den%C3%AD%20platu%20st%C3%A1tn%C3%ADch%20z%C3%A1stupc%C5%AF>

ZÍTEK, Adam a Jaroslav PAŽOUT, 2019. *Lexikon nejvyšších představitelů československé justice a prokuratury v letech 1948 – 1989*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů. ISBN 978-80-88292-36-4.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A: Organizační struktura NSZ

PŘÍLOHA A: Organizační struktura NSZ

Tato příloha předkládá organizační strukturu Nejvyššího státního zastupitelství včetně jednotlivých odborů.

Zdroj: VEŘEJNÁ ŽALOBA, 2021. Organizační struktura Nejvyššího státního zastupitelství. In: *Veřejná žaloba* [online]. Brno: Nejvyšší státní zastupitelství [cit. 2023-03-05]. Dostupné z: <https://verejnazaloba.cz/wp-content/uploads/2021/08/Organiza%C4%8Dn%C3%AD-struktura-NSZ.pdf>